

JORDBRUKSAVTALE

2013-2014

Inngått mellom Staten, Norges Bondelag og
Norsk Bonde- og Småbrukarlag

26. juni 2013

INNHOOLD:

1.	INNLEDNING	4
2.	PRISBESTEMMELSER	4
	2.1 Produkter med målprisregulering	4
	2.1.1 Generelle bestemmelser	4
	2.1.2 Melk og melkeprodukter	5
	2.1.1 Svinekjøtt.....	6
	2.1.2 Korn.....	6
	2.1.3 Grøntsektoren	7
	2.2 Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen)	8
	2.2.1 Generelle bestemmelser	8
	2.2.2 Storfekjøtt.....	8
	2.2.3 Sau og lam	8
	2.2.4 Egg.....	8
	2.3 Referansepris kylling	8
3.	FONDSAVSETNINGER.....	10
	3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF).....	10
4.	TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M.	13
5.	MARKEDSREGULERING	14
	5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer	14
	5.1.1 Mottakplikt i markedsreguleringen i jordbruket.....	15
	5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk	15
	5.2.1 Omsetning av melkekvoter.....	15
	5.3 Avsetningstiltak m.m.	15
	5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen	15
	5.5 Prisnedskrivningstilskudd potetsprit og potetstivelse i avrensordningen	16
6.	PRISTILSKUDD	16
	6.1 Fastsetting av driftssenter for geografisk differensierte tilskudd til husdyrproduksjon 16	
	6.2 Pristilskudd melk	16
	6.2.1 Grunntilskudd melk	16
	6.2.2 Distriktstilskudd melk	17
	6.3 Pristilskudd kjøtt og egg	17
	6.3.1 Grunntilskudd kjøtt.....	17
	6.3.2 Distriktstilskudd kjøtt.....	17
	6.3.3 Kvalitetstilskudd storfekjøtt	18
	6.3.4 Distriktstilskudd egg.....	19
	6.4 Tilskudd til norsk ull.....	19
	6.5 Tilskudd til grønt- og potetproduksjon	19
	6.5.1 Definisjoner	19
	6.5.2 Grunnlag for tilskudd	20
	6.5.3 Satser	20
	6.6 Frakttilskudd	21
	6.7 Prisnedskrivning av norsk korn	24
	6.8 Tilskudd til matkorn.....	24
7.	PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.	25
	7.1 Produksjonstilskudd.....	25
	7.1.1 Søknadsfrist og registreringsdato	25
	7.1.2 Reduksjon i produksjonstilskuddet	25
	7.1.3 Kompensasjonstilskudd til deltakere i prosjekt ”Friskere geiter”	26
	7.2 Driftstilskudd til melkeproduksjon	26

7.3	Driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon.....	27
7.4	Tilskudd til husdyr	27
7.4.1	Satser	28
7.4.2	Dyreslag m.v.	29
7.4.3	Tilskuddsberettigede områder	31
7.5	Tilskudd til lammeslakt	31
7.6	Tilskudd til bevaringsverdige storferaser	31
7.7	Tilskudd til dyr på beite	31
7.8	Areal- og kulturlandskapstilskudd	32
7.8.1	Satser	32
7.8.2	Vekstgrupper	33
7.8.3	Tilskuddssoner.....	34
7.8.4	Definisjoner av jordbruksareal	34
7.8.5	Arealgrunnlag.....	35
7.9	Regionale miljøprogram	37
7.10	Tilskudd til økologisk landbruk	38
8.	UTVIKLINGSTILTAK	40
8.1	Tilskudd til dyreavl m.m.....	40
8.2	Tilskudd til frøavl m.m.	40
8.3	Tilskudd rådgivning	40
8.4	Tilskudd til pelsdyrfôrlag og tilskudd til pelsdyrfôr	41
8.5	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak.....	41
8.6	Tilskudd til fruktlager	41
9.	VELFERDSORDNINGER	42
9.1	Definisjoner	42
9.2	Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid	42
9.3	Tilskudd til avløsning ved sykdom m.v.	43
9.4	Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	44
9.5	Andre velferdstiltak	44
9.5.1	Tilskudd til landbruksvikarordningen	45
9.6	Tidligpensjonsordningen for jordbrukere	45
10.	Driftskostnader	45
	VEDLEGG 1: Budsjettoversikt jordbruksoppjøret	46
	VEDLEGG 2: Soner for distriktstilskott for mjølk	47
	VEDLEGG 3: Soner for distriktstilskudd for kjøtt.....	59

1. INNLEDNING

Avtaleverket for jordbruket har til formål å regulere tiltak som er egnet til å fremme fastlagte mål for jordbruket, og som ikke er uttømmende regulert ved lov, stortingsvedtak eller forskrift. I hovedavtalens § 1-2 heter det blant annet at tiltak som nevnt ovenfor skal fastlegges i jordbruksavtaler som inngås for ett eller flere år om gangen, eller i endrings- eller tilleggsavtaler.

Denne jordbruksavtalen er inngått mellom staten og Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. For målpriser gjelder avtalen fra 01.07.2013. For det samlede bevilgningsnivå, over kap. 1150 og kap. 4150, gjelder avtalen kalenderåret 2014. Det kan imidlertid bestemmes tilpasninger i avsetninger og satser inneværende år innenfor den samlede bevilgningsrammen. Resultatet av jordbruksforhandlingene blir lagt fram for Stortinget i vårsesjonen, og gjelder med forbehold om Stortingets godkjenning. Budsjettmessige konsekvenser av avtalen for 2014 er vist i vedlegg.

For overslagsbevilgningene (post 73) vil bevilgningsbehovet tilpasses de avtalte satser, faktiske volumendringer, og for noen poster verdensmarkedets priser. For de overførbare bevilgningene (post 70, 74, 77 og 78) er bevilgningene styrende, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag justere de avtalte satser for å holde forbruket innenfor bevilgningen.

Det ligger til grunn i avtalen at importvernet skal praktiseres slik det framgår av sluttprotokoll fra forhandlingsmøte 12. mai 1995 (jf. St.prp. nr. 61 (1994-95), vedlegg 2). Endringer i importbestemmelsene er gjenstand for drøfting mellom jordbruksorganisasjonene og staten, og kan følges opp i henhold til Hovedavtalens § 2-2 og 2-4.

Forskrifter for de enkelte tilskuddsordningene / reguleringer fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

2. PRISBESTEMMELSER

2.1 Produkter med målprisregulering

2.1.1 Generelle bestemmelser

Bestemmelsene i kapittel 2.1.1 gjelder dersom ikke annet er nevnt under de enkelte sektorer i kapittel 2.1.2 – 2.1.6.

Målprisene skal være priser jordbruket reelt sett skal kunne oppnå ut fra balanserte markedsforhold, det fastsatte importvernet og de markedsreguleringsmuligheter som er til disposisjon. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Målprisene er avtalt for representantvarer av definerte kvaliteter for svinekjøtt, korn, poteter, grønnsaker, frukt og til råvarenivå for ku- og geitmelk, slik det framgår av kapittel 2.1.2 – 2.1.6. Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden. Fra 1. juli 2013 er egg og kjøtt av lam lagt om til volummodellen, jf. kap. 2.2.1.

Ansvarlig markedsregulator skal løpende rapportere oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris, til Statens landbruksforvaltning (SLF). Prisnoteringen på representantvaren skal som gjennomsnitt for avtaleperioden, ikke overstige målprisen. Dersom målprisen overskrides som gjennomsnitt for avtaleåret, skal SLF fastsette en særskilt styringspris for det påfølgende avtaleår. Styringsprisen fastsettes slik at oppnådd pris skal ligge tilsvarende under i det påfølgende avtaleåret. Dersom det etter denne bestemmelse eller avtalepartene på annet grunnlag har fastsatt en styringspris, har den alle funksjoner som normalt tilligger målpris, inkludert grunnlag for fastsetting av øvre prisgrense. Eventuelle avvik fra dette, som følge av særskilte forhold, skal avtales mellom partene.

Dersom overnotering ift. målpris skyldes høye priser internasjonalt med null toll på importert vare, skal det ikke fastsettes særskilt styringspris for det påfølgende avtaleåret.

Dersom prisene på representantvarene overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tollnedsettelse, i medhold av forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Jordbruksorganisasjonene påtar seg gjennom markedsregulerende tiltak og prisnoteringer å holde gjennomsnittsprisene på de enkelte varegrupper for avtaleperioden på eller under de avtalte målprisene.

Ansvarlig markedsregulator for de enkelte sektorene skal rapportere til Statens landbruksforvaltning den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, herunder administrering av tollvernet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av målpris. Forskningsavgift og kjøttkontrollavgift skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med målpris.

2.1.2 Melk og melkeprodukter

Tabell 2.1 Målpris for avtaleperioden for ku- og geitmelk

Varegruppe	Representantvare	Målpris, kr per l		
		Endret fra	Endring 01.07.13	Endret til
Ku- og geitmelk	Melk som oppfyller kravspesifikasjon for rå melk i forskrift om markedsregulering til å fremme omsetningen av jordbruksvarer § 4-3.	4,82	0,23	5,05

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for melk av representantvare. Noteringssted er der melk passerer, eller der melk ved direkte viderelevering til annet meieri normalt ville passert basismeieri definert i innfraktordningen. Prisnoteringen skal omfatte melk som foredles av Tine SA og melk som Tine SA selger uforedlet til andre. Øvre prisgrense er målprisen + 5 prosent. Gjennomsnittsprisen for året veies etter kvanta for de ukentlige prisnoteringene.

For å sikre et prisuttak i markedet som gjør at jordbruksavtalens målpris kan realiseres, og sikre melkeprodusentene en mest mulig lik pris uavhengig av melkeanvendelse og geografisk lokalisering, fastsettes det tilskudd og avgifter for ulike produktgrupper og markeder, jf. omsetningsloven § 6. Tilskudd og avgifter fastsettes av Statens landbruksforvaltning som forskrift med hjemmel i prisutjevningsforskriften. Fastsettelsen skjer på grunnlag av føringer fra avtalepartene og etter høring av andre berørte parter. Dersom det av hensyn til likviditeten i prisutjevningsordningen er nødvendig å redusere tilskudd/øke avgifter i løpet av året, kan Statens landbruksforvaltning gjøre det og samtidig pålegge markedsregulator å redusere prisuttaket tilsvarende. Grensen for det samlede prisuttak i avtaleperioden vil i slike tilfeller bli fastsatt lavere enn målpris. På bakgrunn av prognoser og forslag fra Tine SA skal Statens landbruksforvaltning fastsette en ny grense for det samlede prisuttaket (styringspris).

For å sikre at uavhengige meieriselskaper og Tines egne meierier står overfor reelt sett samme pris på melk som råvare, er råvareomsetningen lagt til en egen enhet i Tine (Tine Råvare), jf. egen avtale mellom Statens landbruksforvaltning og Tine SA. Eventuelle brudd på denne avtalen skal forelegges for jordbruksavtalepartene for nærmere oppfølging.

2.1.1 Svinekjøtt

Tabell 2.2 Målpris for avtaleperioden for svinekjøtt

		Målpris, kr per kg		
Varegruppe	Representantvare	Endret fra	Endring 1.7.13	Endret til
Svinekjøtt	Slaktegris kl E og S med et gjennomsnitt for alle kjøttprosenten og alle varegrupper under 85 kg	31,64	0,00	31,64

Prisgrunnlaget for gris er engrosprisnoteringer for hele slakt ved følgende slakterianlegg: Nortura Steinkjer, Nortura Rudshøgda og Nortura Forus. Øvre prisgrense er målprisen + 10 prosent. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler av slaktegris.

2.1.2 Korn

Målprissystemet

Målprisene for korn er produsentpris på mathvete, matrug, bygg til fôr, havre til fôr og oljefrø av basis kvalitet levert til et utvalg mottaksanlegg definert av Statens landbruksforvaltning.

Målprisene for korn og oljefrø er definert for vare med basis kvalitet i henhold til tabell 2.4 nedenfor:

Tabell 2.4 Basiskvalitetskriterier for noteringsvare¹

Art	Vanninnhold %	Hektolitervekt kg	Fremmede bestanddeler %	Protein ved matkvalitet %	Falltall ved matkvalitet i sekunder
Hvete	15	79	≤ 1,0	12,0	200
Rug	15	72	≤ 1,0		120
Bygg	15	64	≤ 1,0		
Havre	15	53	≤ 1,0		
Oljefrø	8		≤ 1,0		

¹) Andre kvalitetstrekk som reduserer kornets verdi, deriblant floghavre og høyt DON-innhold, skal ikke inngå i noteringsgrunnlaget.

For kornsesongen 2013/2014 er det fastsatt følgende målpriser (tabell 2.5):

Tabell 2.5 Målprisene for korn

Kornslag	Målpriser, kr per kg		
	Endret fra	Endring 01.07.13	Endret til
Hvete, matkorn	2,73	0,20	2,93
Rug, matkorn	2,57	0,20	2,77
Bygg, fôrkorn	2,32	0,18	2,50
Havre, fôrkorn	2,10	0,18	2,28
Oljefrø	5,18	0,25	5,43

Prisnotering

Prisgrunnlaget for målprisvarene er produsentprisnoteringer for basis kvalitet levert til Felleskjøpet Agris anlegg i Larvik, Kambo, Drammen og Holmestrand, samt Felleskjøpet Agris anlegg i Trondheim for bygg, slik disse mottaksanleggene er definert av Statens landbruksforvaltning. Noteringspris på disse anleggene skal inkludere alle tillegg og trekk som ikke kan relateres til mat- og fôr-kvalitet for målprisvarene av korn og oljefrø. Prisene noteres hver uke.

Ved notering av ukespris skal produsentprisene på oljefrø og korn for de ulike prisnoteringsanleggene vektet sammen med tilført mengde av de respektive målprisvarene til hvert anlegg den aktuelle uken.

Noteringspris som gjennomsnitt for året beregnes ved å veie de noterte ukesprisene ved prisnoteringsanleggene med de ukentlige tilførsler av målprisvarene til mottaksanleggene som tilhører andelseierne i Norske Felleskjøp, samt de mottaksanlegg som har avtale om å være kornkjøper fra produsent.

Øvre prisgrense er til enhver tid definert som målpris + 10 prosent. Statens landbruksforvaltning gir nærmere retningslinjer angående prisnoteringer.

2.1.3 Grøntsektoren

Bestemmelsen i kapittel 2.1.1 om at prisnoteringen på representantvaren som gjennomsnitt for avtaleperioden ikke skal overstige målprisen, omfatter ikke grøntsektoren.

2.1.3.1 Poteter

Tabell 2.6 Gjennomsnittlig målpris for matpoteter

Representantvare	Målpris, kr/kg		
	Endret fra	Endring 01.07.13	Endret til
Poteter klasse 1 over 42 millimeter ¹	3,79	0,25	4,04

¹Poteter av kvalitet Klasse I levert som sams bulkvare til utvalgte pakkerier fra produsent, ikke justert for frakt til Oslo.

Øvre prisgrense er 12 prosent over den til enhver tid gjeldende målpris. Ukentlige målpriser og øvre prisgrenser fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Prisene noteres hver tirsdag.

2.1.3.2 Grønnsaker og frukt

Av tabell 2.7 framgår prosentvis endring i gjennomsnittlige målpriser for grønnsaker og frukt som skal fordeles med virkning fra 01.07.13.

Tabell 2.7 Prosentvis endring i gjennomsnittlige målpriser for grønnsaker og frukt

	Endring med virkning fra 01.07.13
Grønnsaker og frukt	2,7 %

Målpriskurver og øvre prisgrenser for de enkelte plantekulturene fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag.

Øvre prisgrense er 12 prosent over den til enhver tid gjeldende målpris.

Prisene knyttes til kvalitetsgraden *Standard I*. Grunnlaget for prisnoteringene i forhold til målprisen for hagebruksprodukter fastsettes av Statens landbruksforvaltning, herunder type emballasje, pakningsstørrelse m.m. Prisnoteringen som legges til grunn er prisene ved partivis leveranse cif Oslo. Prisene noteres hver tirsdag.

2.2 Produkter med planlagt gjennomsnittlig engrospris (Volummodellen)

2.2.1 Generelle bestemmelser

Markedsregulator Nortura skal fastsette og informere om planlagt gjennomsnittlig engrospris for hvert halvår. Den fastsatte engrosprisen er bindende oppover per halvårsperiode.

Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Definisjonen av representantvarene for hhv. storfekjøtt, kjøtt av sau/lam og egg kan bare endres av avtalepartene.

Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrenseprosent to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til planlagt prisløype knyttet til planlagt gjennomsnittlig engrospris fastsatt av markedsregulator.

Øvre prisgrenseprosent er 10 prosent over gjennomsnittlig oppnådd noteringspris på engrosprisivå for alle produkter som omfattes av dette prissystemet. Øvre prisgrense fastsettes med utgangspunkt i gjennomsnittlig oppnådd noteringspris i perioden fra 01.04. i foregående år til 31.03 i året forhandlingene gjennomføres. Dersom midlertidig overproduksjon har presset innenlandsk prisnivå, kan det tas hensyn til dette ved fastsetting av øvre prisgrenseprosent. Artikkel 5 i landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Ansvarlig markedsregulator skal ukentlig rapportere til Statens landbruksforvaltning oppnådde priser på noteringspunktet, dvs. noteringspris og øvrig dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

2.2.2 Storfekjøtt

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av storfe ved representantvaren ”*ung okse, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)*”, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Egersund. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler av ung okse.

2.2.3 Sau og lam

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer for hele slakt av lam ved representantvaren ”*lam, alle klasser O og R unntatt R+ (fettgruppe 2-, 2 og 2+)*”, ved følgende slakterianlegg: Nortura Malvik, Nortura Rudshøgda og Nortura Førus. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler av lam.

2.2.4 Egg

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for representantvaren egg, klasse A over 53 gram, sortert på Brett. Noteringssted for egg er Norturas anlegg i Hå. Gjennomsnittsprisen for året veies etter ukentlige tilførsler.

2.3 Referansepris kylling

For produkter uten markedsreguleringstiltak fastsettes referansepris som grunnlag for administreringen av tollvernet. Referansepris fastsettes med basis i prisuttaket på engrosnivå i foregående avtaleår, beregnet av SLF. Øvre prisgrense er referanseprisen + 10 prosent. Artikkel 5 i

landbruksavtalen i WTO (Special Safeguard Provisions) kan komme til anvendelse i spesielle situasjoner.

Prisgrunnlaget er engrosprisnoteringer oppnådd for fjørfeslakt ved representantvaren som hel uoppbundet kylling i bulkemballasje oppgitt fra utvalgte slakterier i vektclassene 1000-1400 gram. Økologiske varer som klassifiseres som representantvare, veies inn i prisnoteringen som standardvare og kan gis et fritt pristillegg.

Klassifiseringsreglene skal ikke endres i avtaletiden.

Forholdet mellom noteringspris og referansepris danner grunnlag for vurdering og iverksettelse av administrative tollnedsettelse. Dersom noteringsprisen på representantvaren overstiger øvre prisgrense to uker på rad, iverksettes tiltak for å bringe prisen ned til referanseprisenivå.

Omsetningsavgiften for jordbruksprodukter skal ligge på produsentsiden av referansepris. Forskningsavgift og kjøttkontrollavgift skal trekkes fra oppnådd pris før sammenligning med referansepris.

Noteringsprisen for fjørfekjøtt beregnes på grunnlag av oppgaver fra markedsaktørene innen fjørfebransjen (dvs. slakterier eller slakterisammenslutninger). Disse rapporterer til Statens landbruksforvaltning med den dokumentasjon som er nødvendig for forvaltning og kontroll av prissystemet, jf. forskrift om administrative tollnedsettelse på landbruksvarer.

Markedsaktørene skal ukentlig rapportere produsert mengde og engrospris fordelt på ulike vektclasser, som grunnlag for Statens landbruksforvaltnings beregning av noteringsprisen. I stedet for oppnådd engrospris kan markedsaktørene rapportere produsentpris til SLF, men markedsaktørene må da gi den nødvendige tilleggsinformasjon slik at SLF kan kalkulere en pris for ferdig slaktet, uoppbundet kylling i henhold til det definerte prisgrunnlaget.

Statens landbruksforvaltning skal utarbeide prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling. Markedsaktørene skal rapportere historisk salg til SLF, som bruker tallene til utarbeiding av prognosene. Prognosene brukes i forvaltningen av tollvernet og i totalregnskapet for jordbruket, og kan også brukes til andre formål. SLF skal offentliggjøre prognosene for å bidra til å balansere kyllingmarkedet.

3. FONDSAVSETNINGER

3.1 Landbrukets utviklingsfond (LUF)

For 2013 tilføres fondet 12,8 mill. kroner gjennom omdisponering av udisponerte midler over jordbruksavtalen. For 2014 tilføres fondet 38 mill. kroner. Innvilgningsrammen økes med 38 mill. kroner. Innvilgningsrammen for tilskudd for 2014 settes til totalt 1381,5 mill. kroner ekskl. rentestøtte. Tabell 3.1 viser innvilgningsrammen med avtalt fordeling for 2013-2014. Nedenfor tabellen følger omtale av de enkelte ordninger der det foreligger konkrete føringer.

Tabell 3.1 Oversikt over innvilgningsramme for LUF 2013-2014.

	2013	2014	Endring 2014-2013
Matmerk	52,0	56,0	4,0
Rekruttering, likestilling og kompetanse i landbruket	26,0	26,0	0
Fylkesvise bygdeutviklingsmidler			0
<i>Bedriftsrettede midler</i>	508,0	528,0	20,0
<i>Utviklings- og tilretteleggingsmidler</i>	60,0	67,0	7,0
Sentrale bygdeutviklingsmidler			0
<i>tilskuddsmidler til nasjonale prosjekt (IN)</i>	8,0	8,0	0
<i>omdømmemidler (LMD)</i>	9,0	9,0	0
Områderettet innsats	7,0	13,0	6,0
Utviklingsprogram for lokalmat og grønt reiseliv	70,0	66,0	-4,0
Bioenergiprogrammet	22,0	25,0	3,0
Skogbruk	204,0	204,0	0
Helse- og utviklingstiltak sau og geit ¹	17,0	19,0	2,0
Forskning	53,0	53,0	0
Midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift	1,5	1,5	0
Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	220,0	225,0	5,0
Investeringsstøtte til organisert beitebruk	11,0	11,0	0
Klima- og miljøprogram	18,0	18,0	0
Biogass	1,0	2,0	1,0
Støtte til verdensarvområdene og Utvalgte kulturlandskap ²	11,0	11,0	0
Spesialrådgiving energi i veksthusnæringen	1,0	1,0	0
Utviklingstiltak innen økologisk landbruk	44,0	38,0	-6,0
SUM innvilgningsramme LUF	1343,5	1381,5	38,0
Rentestøtte	41,8	57,2	15,4
SUM innvilgningsramme inkl. rentestøtte	1385,3	1438,7	53,4

1) For 2013 avsettes det i tillegg 7 mill. kroner fra omdisponerte midler til ordningen med kompensasjon for bortfall av tilskudd. Total ramme for 2013 blir dermed 24 mill. kroner.

2) Av avsetningen er 8 mill. kroner satt av til Utvalgte kulturlandskap og 3 mill. kroner til Verdensarvområdene.

Stiftelsen Matmerk

Innenfor den samlede avsetningen til Matmerk på 56 mill. kroner i 2014 skal:

- KSL-arbeidet styrkes med 0,5 mill. kroner.
- arbeidet med Inn på TUNET styrkes med 0,5 mill. kroner.
- avsetningen til *Nyt Norge* reduseres med 3 mill. kroner til 7,5 mill. kroner for 2014, i tråd med ny finansieringsmodell for perioden 2014-2017. Avsetningen over jordbruksavtalen forutsetter at øvrig finansiering følges opp i samsvar med finansieringsmodellen.

- Matmerks arbeid med rekruttering til – og synliggjøring av – merkeordningene *Beskyttede betegnelser* og *Spesialitet*, videreføres på samme nivå.
- prosjektet *Markedstjenester for lokalmatprodusenter* videreføres på samme nivå, og finansieres fra 2014 fra Matmerks ordinære avsetning, og ikke lenger fra Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv. Prosjektet skal fortsatt koordineres mot Innovasjon Norge og aktivitetene i utviklingsprogrammet. Det legges til grunn at satsingen evalueres i løpet av 2013.
- det etableres en *Database for lokalmatprodusenter*. Databasen skal være etablert innen utgangen av 2014. Det avsettes 1 mill. kroner til arbeidet. Utviklingen av databasen skal skje i samråd med sentrale aktører på området, herunder Hanen og Bondens marked.
- det avsettes 1 mill. kroner til Prosjektet *Definisjon og måling av salgshall lokalmat*.
- Matmerks ansvar for generisk markedsføring av økologisk mat videreføres på samme nivå.
- Det planlegges en matkulturenhet i tilknytning til Matmerk som skal ha ansvar for å følge opp nasjonale utviklingsoppgaver på matkulturfeltet (f.eks. Smakens uke, kulturskole-satsingen på mat (KulMat), mat på større arrangementer). Enheten tenkes finansiert med 50 pst. over jordbruksavtalen og 50 pst. av Fiskeri- og kystdepartementet. Det avsettes 2 mill. kroner som flyttes fra rammen til Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv (omdømmemidler forvaltet av LMD). Hensiktsmessig tilknytningsform drøftes nærmere med styret i stiftelsen Matmerk.

Rekruttering, likestilling og kompetanse

Av avsetningen settes 6 mill. kroner av til Kompetanseprogrammet i landbruket (KIL), i regi av Matmerk.

Fylkesvise bygdeutviklingsmidler (BU-midler)

Av økningen i avsetning til bedriftsrettede BU-midler på 20 mill. kroner, er 2 mill. kroner øremerket til bioenergitiltak. Midlene fordeles gjennom to fordelingsnøkler fastsatt av LMD; en for bioenergitiltak og en for øvrige fylkesvise BU-midler. Grensen for maksimalt tilskudd til investeringer heves fra 900 000 kroner til 1 mill. kroner, med unntak av Finnmark, Troms, Nordland og Namdalen, der det ikke er et øvre tak for tilskudd. Maksimal prosentsats for tilskudd økes fra inntil 30 pst. av kostnadsoverslaget for investeringen, til inntil 33 pst. av kostnadsoverslaget.

Utlånsrammen for lån med rentestøtte videreføres med 1 000 mill. kroner i 2014. Nivået for rentestøtteordningen er 50 prosent av "ST4X" (risikofri rente 3 år stat) i foregående kalenderår. Maksimalsats for rentestøtte videreføres på 4 pst. Risikolån videreføres innenfor rammen av de fylkesvise BU-midlene.

Innenfor overordnede nasjonale føringer har alle fylker utarbeidet en strategi for regionalt bygdeutviklingsprogram, herunder egen strategi for regionalt næringsprogram. Strategiene fastsettes av fylkesmannen etter samråd med fylkeslagene til Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. Lønnsomhetsvurdering av prosjektene skal ligge til grunn for tildeling av midler. Tiltak for å bedre lønnsomhet vil også kunne gjennomføres uten strukturrasjonalisering. Ulike eierformer skal likestilles ved prioritering av søknader. Nye krav til dyrevelferd og fornyelse av driftsapparatet skal vektlegges. Beitekrav for storfe i løsdrift iverksettes fra 2014, og dette må legges til grunn ved tilsagn om investeringer. I søknader om investeringstilskudd til driftsbygninger til husdyr er det viktig å ta høyde for tilstrekkelig gjødsellagerkapasitet, samt vektlegging av tiltak for å hindre avrenning fra husdyrproduksjonen. Partene viser til og understreker den nasjonale føringen om at strategiene for vareproduksjonen må vurderes løpende mot markedsmuligheter og -utsikter. Det skal legges vekt på det tilgjengelige ressursgrunnlaget ved vurdering av investeringsstøtte.

Sentrale bygdeutviklingsmidler (BU-midler)

Av midlene som forvaltes av departementet vil prosjekter for å styrke rekrutteringen til landbruksutdanning være prioritert i 2014. Arbeidet med utarbeiding og oppfølging av Nasjonal handlingsplan for Inn på tunet skal gjøres i dialog med landbrukets organisasjoner.

Områderettet innsats

Avsetningen til områderettet innsats omfatter i 2014 3 mill. kroner til arktisk landbruk, 4 mill. kroner til Sametingets midler til næringsformål og 6 mill. kroner til en satsing på fjellandbruket. Satsingen på fjellandbruket innebærer en treårig satsing på 6 mill. kroner årlig. Et overordnet mål med satsingen skal være å styrke grunnlaget for bærekraftig verdiskaping i fjellområdene gjennom økt vare- og tjenesteproduksjon basert på landbrukets ressurser, både innenfor tradisjonelt jordbruk og bygdenæringer. Satsingen avgrenses til to samarbeidsprosjekter som inkluderer 6 fylker i fjellområdene. Midlene fordeles med 4 mill. kroner til fylkene Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag, Oppland og Hedmark, og 2 mill. kroner til fylkene Buskerud og Telemark. Ett av fylkesmannsembetene i hvert samarbeidsprosjekt vil få et koordinerende ansvar for satsingen opp mot de øvrige nevnte fylkesmannsembetene, samt aktuelle fylkeskommuner, næringsorganisasjoner, kunnskaps- og kompetansmiljøer og ev. andre aktører. Satsingen må sees i sammenheng med Kommunal- og regionaldepartementets satsing rettet mot fjellområdene, og arbeidet med Nasjonal strategi for verdiskaping basert på natur- og kulturarven.

Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv

Av avsetningen på 66 mill. kroner i 2014 settes 3 mill. kroner av til nasjonale omdømmeprosjekter forvaltet av LMD. På lokalmatområdet skal programmet finansiere nasjonalt arbeid med kompetanse og regionale kompetansenav, omdømmebygging, vekstsatsingen for matbedrifter og tilskudd til forpliktende produsentsammenslutninger. Styringsgruppen for utviklingsprogrammet legger overordnede føringer for bruken av midler i programmet. Det legges til grunn at arbeidet med å integrere grønt reiseliv i programmet fortsetter, og at prosjekter prioriteres i tråd med styringsgruppens konklusjoner.

Styringsgruppen for utviklingsprogrammet har konkludert med at kompetansenavene bør videreføres, men med konsentrert innsats på det matfaglige området og en styrket samhandling med de enkelte fylker. Innovasjon Norge skal forsterke den nasjonale koordineringen og samordningen av kompetansesatsingen og sikre at kompetansemodellen videreutvikles og målrettes. Partene støtter styringsgruppens konklusjoner om å videreføre de eksisterende kompetansenavene. Det legges til grunn at Innovasjon Norge arbeider videre med koordinering og målretting av kompetansetjenestene i tråd med føringene fra styringsgruppen, samt at kompetansetilbudet innenfor lokalmat og grønt reiseliv sees i sammenheng. Prosjektet Mat langs nasjonale turistveier avsluttes i 2013 og evalueringen av programmet skal legge grunnlaget for vurdering av en ev. videre satsing på området. Styringsgruppen for utviklingsprogrammet tar stilling til ev. videre satsing på inkubasjon som virkemiddel når endelig vurdering av Inkubatorprogrammet i regi av SIVA foreligger.

Skogbruk

Fordelingen av midlene mellom de ulike virkemidlene innen skogbruk gjøres etter drøftinger mellom avtalepartene i andre halvdel av 2013.

Helse- og utviklingstiltak sau og geit

2013 er siste år saneringsprosjektet får støtte over jordbruksavtalen, og prosjekteier har ansvar for å finansiere ferdigstillelsen av denne delen av prosjektet. Det avsettes 4 mill. kroner i 2014 til prøvetaking, oppfølging og analyser i allerede sanerte besetninger. Kostnader utover dette, i 2014 og senere år, dekkes av prosjekteier.

Det avsettes 15 mill. kroner i 2014 til kompensasjon for bortfall av produksjonstilskudd og tilskudd til

avløsning ferie/fritid. Det avsettes 7 mill. kroner ekstra i 2013 til samme formål.

Udisponerte midler i prosjektet *Friske føtter* kan i 2014 benyttes til en ordning med kompensasjon til jordbruksforetak som sanerer smittede dyr og ev. tilgrensende tiltak i tråd med prosjektets formål. Prosjekteier Animalia vil fortsatt ha ansvar for å utforme og sikre tilfredsstillende administrering av ordningen.

Forskning

For 2014 skal særlig FoU-behov og utredningsoppgaver for å følge opp anbefalinger i rapportene *Økt norsk kornproduksjon*, *Økt storfekjøttproduksjon i Norge* og *Grønn vekst* prioriteres. Partene peker spesielt på økt behov for kunnskap om løsninger som gir bedre lønnsomhet, samt ivaretagelse av bærekraft og styrket robusthet i produksjonen som følge av klimautfordringer.

Midler til konfliktforebyggende tiltak jordbruk/reindrift

Fra 2014 overføres forvaltningen av ordningen fra Innovasjon Norge til ett av fylkesmannsembetene.

Spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)

Av avsetningen på 225 mill. kroner er 100 mill. kroner forbeholdt tilskudd til drenering. Midlene forbeholdt grøfting fordeles til fylkene ut fra andel fulldyrka areal, men hvor kornarealer og grønnsaks- og potetarealer tillegges dobbel vekt. Fylkesmannen fordeler midlene videre til kommunene.

Klima- og miljøprogram

Midlene skal gå til utredningsprosjekter og informasjonstiltak på miljøområdet innenfor temaene klimagassutslipp, klimatilpasning, vannmiljø, samt kulturlandskap, naturmangfold og relaterte utfordringer. Blant annet skal klima- og energirådgivning og prosjekter som ser på forvaltning og beiting i utmark, inngå i programmet. Fordelingen av midlene mellom de ulike virkemidlene innen programmet gjøres etter drøftinger mellom avtalepartene i andre halvdel av 2013.

Biogass

Tilskuddssatsen økes til 30 kroner per tonn husdyrgjødsel.

Utviklingstiltak innen økologisk landbruk

Avsetningen til utviklingstiltak innen økologisk landbruk forvaltet av SLF økes med 1 mill. kroner. 7 mill. kroner er flyttet til fylkesvise utviklings- og tilretteleggingsmidler (BU-ordningen), med forutsetning om at fylkene viderefører satsingen på økologisk landbruk ved å innlemme målsettingene fra de økologiske handlingsplanene i de regionale næringsprogrammene. Av avsetningen på 38 mill. kroner i 2014 skal 6 mill. kroner flyttes til Norsk Landbruksrådgivning, med forutsetning om at veiledning og rådgiving innen økologisk landbruk videreføres. Etter dette forvalter SLF en total ramme på 32 mill. kroner i 2014. Utviklingsmidlene skal i 2014 ikke brukes til generisk markedsføring. Satsingen på foregangsfylker skal styrkes, både i form av økt ramme og forsterking av foregangsfylkenes nasjonale ansvar. Videre oppfølging når det gjelder forvaltning av midlene vil bli gjort i dialog med avtalepartene.

4. TILSKUDD TIL ERSTATNINGER M.M.

Tilskuddet omfatter følgende ordninger:

1. Som følge av klimabetinget svikt i plante- og honningproduksjon:

- Erstatning ved avlingssvikt
- Tilskudd etter vinterskader på eng
- Erstatning ved tap av bifolk og svikt i honningproduksjon

2. Erstatning for tap av sau på beite
3. Tilskudd ved kvalitetstap i epler grunnet rognebærmøll

Erstatningen ved avlingssvikt gis per vekstgruppe og foretak. Utbetalingene beregnes med grunnlag i en egenrisikoandel på 30 pst. per vekstgruppe. Samme egenrisiko gjelder også ved erstatning i honningproduksjon og for tap av bifolk. For alle delordningene er minsteutbetalingen 5 000 kroner. Maksimal utbetaling for ordningen med avlingssvikt er 750 000 kroner per vekstgruppe.

Det skal benyttes den samme definisjonen av vekstgrupper som for produksjonstilskudd. Produksjon av erter og bønner til konserves og modning skal ligge i samme vekstgruppe innenfor erstatninger som ved utmåling av arealtilskudd, dvs. vekstgruppe korn.

Satsene fastsettes i forskrift og de årlige utbetalingene over ordningen vil variere med skadeomfanget.

5. MARKEDSREGULERING

Markedsreguleringen er et virkemiddel i de viktigste produksjonssektorene for å håndtere temporære overskudd og tilpasning i regionale og sesongmessige svingninger mellom produksjon og forbruk. I situasjoner med overproduksjon kan det være behov for mer omfattende tiltak for å tilpasse markedsført varemengde i forhold til avsetningsmulighetene slik at avtaleprisene kan tas ut. I slike tilfeller kan jordbruket gjennom markedsreguleringsorganisasjonene, med godkjenning og støtte fra Omsetningsrådet, iverksette regulerende tiltak. Slike tiltak forutsettes å kunne bli finansiert av omsetningsavgiftsmidler og/eller midler til avsetningstiltak over jordbruksavtalen.

Tiltakene utformes slik at reguleringen skjer på et så tidlig ledd i produksjonskjeden som mulig, og at regulering skjer på billigste måte. Herunder forutsetter avtalepartene en nøktern og kritisk bruk av midler til opplysningsvirksomhet i lys av de løpende behov for markedsregulerings-tiltak.

Tiltakene skal virke konkurransenøytralt mellom samvirkeforetak og andre markedsaktører.

Reguleringseksporten begrenses av WTO-bestemmelsene. Reguleringseksport bør, med unntak for meierisektoren, bare benyttes ved tilfeldige overskudd. Reguleringseksport kan bare unntaksvis benyttes for kjøtt av storfe, sau og lam og for skallegg og heleggprodukter. Det legges videre vekt på at mulighetene for økt markedsrettet eksport utvikles innenfor rammen av WTO-bestemmelsene.

Det gis ikke anledning til å bevilge investeringstilskudd til reguleringsanlegg.

5.1 Markedsreguleringen på de enkelte sektorer

Markedsreguleringen finansieres av omsetningsavgift og forvaltes av Omsetningsrådet.

Markedsreguleringsansvaret er tillagt:

- TINE SA for melk
- Norske Felleskjøp BA for korn
- Nortura SA for kjøtt og egg

I grøntsektoren omfatter markedsreguleringen epler og poteter, og ansvaret er tillagt Grøntproducentenes Samarbeidsråd. Statens landbruksforvaltning skal utarbeide prognoser for produksjon og engrossalg av slaktekylling, jf. kap. 2.3. Prognosene skal offentliggjøres for å bidra til å balansere kyllingmarkedet.

5.1.1 Mottaksplikt i markedsreguleringen i jordbruket

Markedsregulator innen de enkelte sektorene, jf. kap. 5.1, skal framlegge sine prisbetingelser rettet mot produsent for avtalepartene før jordbruksforhandlingene, herunder bl.a.:

- Prisdifferensiering ut fra struktur- og distriktsmessige forhold.
- I hvor stor grad prisdifferensieringen er basert på kostnadsbetingede eller andre hensyn.
- Om prisfastsettingen bygger på tilstrekkelig oppdaterte kostnadskalkyler.
- En vurdering av om prisbetingelsene overfor produsent er transparente.

Redegjørelsen må omfatte alle jordbruksråvarer som omfattes av markedsreguleringen, uavhengig av om det fastsettes målpriser eller ikke for råvarene.

5.2 Nærmere bestemmelser om produksjonsregulering melk

5.2.1 Omsetning av melkekvoter

Vedtak om inndragning av melkekvoter og prisfastsetting for den sentralt administrerte omsetningsordningen, fastsettes gjennom jordbruksavtalen. Inndragning av melkekvoter finansieres med omsetningsavgift.

Ved omsetningsrunden høsten 2013 vil geitmelkkvote solgt til staten ikke bli solgt ut igjen.

5.3 Avsetningstiltak m.m.

Tabell 5.1 Avsetningstiltak m.m. (Mill. kroner)

Ordning	Budsjett 2013	Budsjett 2014
Kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk	21,5	23,5
Avsetningstiltak for hagebruk og potet	3,9	3,9
Tilskudd til kadaverhåndtering	5,0	5,0
SUM	30,4	32,4

Avsetningen til kollektiv dekning av omsetningsavgift økes med 2 mill. kroner til 23,5 mill. kroner i 2014. Økningen skal gå til Opplysningskontoret for frukt og grønt.

Ubenyttede midler over kollektiv dekning av omsetningsavgift hagebruk og avsetningstiltak for hagebruk og potet tilføres Fondet for omsetningsavgift for hagebruk.

Departementet kan, etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag, foreta overføringer mellom de tre delordningene innenfor bevilgningen på underpost 70.11.

5.4 Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen

Bevilgningen til underpost 70.12 *Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen m.v.* økes med 37 mill. kroner fra 179 til 216 mill. kroner for 2014.

5.5 Prisnedskrivningstilskudd potetsprit og potetstivelse i avrensordningen

Tabell 5.2 Tilskudd til potetsprit og -stivelse, mill. kroner

Ordning	2013	2014
PNS-tilskudd potetsprit	20,0	20,0
Tilskudd potetstivelse, avrens	22,4	22,4
SUM	42,4	42,4

Tabell 5.3 Tilskuddssatser potetsprit og -stivelse

Produkt	Satser 2013	Endring	Satser 2014, kr/kg
PNS-tilskudd potetsprit, maksimalsats	9,50 kr/l	0,0	9,50 kr/l
Tilskudd potetstivelse, avrens ¹⁾	3,50 kr/kg	0,0	3,50 kr/kg

1. For salg av potetstivelse og videreføret potetstivelse til industrien

Innenfor rammen av en avsetning på 20 mill. kroner videreføres en maksimal sats på 9,50 kroner per liter potetsprit i prisnedskrivningstilskudd.

Markedsordningen for poteter omfatter også avrensordningen. Avrensprisen ble 01.07.2010 fastsatt til 45 øre per kg. Prisen gjelder også for 2014.

Differensiering av avrenspris skal kunngjøres av produsent av rektifisert potetsprit før sesongstart for avrensleveransene.

Produsenter av rektifisert potetsprit som mottar prisnedskrivningstilskudd, er ansvarlig for at den avtalte gjennomsnittsprisen tas ut. Produsent av rektifisert potetsprit bærer kostnadene ved en eventuelt høyere gjennomsnittspris enn 45 øre per kg. Ved en lavere gjennomsnittspris enn 45 øre per kg, etterbetaler produsent av rektifisert potetsprit etter sesongslutt differansen mellom fastsatt avrenspris og faktisk oppnådd pris, med et likt ørebeløp per kg for all avrens.

Avrensprisen er basert på råvarer som inneholder 16 % stivelse. Priskorreksjon etter stivelsesinnhold foretas etter en egen formel som fastsettes av Statens landbruksforvaltning.

6. PRISTILSKUDD

6.1 Fastsetting av driftssenter for geografisk differensierte tilskudd til husdyrproduksjon

Alle foretak med husdyrproduksjon skal ha et driftssenter. Foretaket gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i.

Driftssenteret stedfestes som hovedregel til der driftsbygningen ligger. Dersom foretaket har husdyrproduksjon i flere driftsbygninger, skal driftssenteret defineres som driftsbygningen der foretaket har størst andel av sin omsetning.

For foretak uten husdyrproduksjon fastsettes driftssenteret ut fra nærmere bestemmelser fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

6.2 Pristilskudd melk

6.2.1 Grunntilskudd melk

Grunntilskuddet for geitemelk økes med 15 øre til 3,26 kroner per liter.

6.2.2 Distriktstilskudd melk

Sonene for distriktstilskudd melk er fastsatt i vedlegg 2. Foretak gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i. Bestemmelsene om stedfesting av foretakets driftssenter gjelder som beskrevet i kapittel 6.1.

Tabell 6.1 Distriktstilskudd for melk.

Soner i henhold til vedlegg 2	Sats 2013, kr/l	Endring	Sats 2014, kr/l
A ¹⁾	0,00	0,00	0,00
B	0,12	0,00	0,12
C	0,30	0,01	0,31
D	0,42	0,02	0,44
E	0,52	0,02	0,54
F	0,65	0,02	0,67
G	0,90	0,02	0,92
H	1,11	0,02	1,13
I	1,69	0,02	1,71
J	1,78	0,02	1,80

1) Omfatter landet utenom sone B-J

Omsatt foredlet melkeprodukt regnes om til melk nyttet i foredlingsprosessen etter omregningsfaktorer fastsatt i forskrift om kvoteordningen for melk. Mengde liter omregnet melk er grunnlag for beregning av tilskudd.

Det kan gis tilskudd for inntil 1 536 mill. liter melk.

6.3 Pristilskudd kjøtt og egg

6.3.1 Grunntilskudd kjøtt

Tabell 6.2 Grunntilskudd for kjøtt

Dyreslag	Sats 2013,kr/kg	Endring	Sats 2014, kr/kg
Sau og lam	3,81	0,0	3,81
Geit	5,15	0,0	5,15

Det skal ikke gis grunntilskudd for lam med slaktevekt lavere enn 13 kg.

Variasjonen i satsene for grunntilskudd kjøtt for sau/lam og geit skal fastsettes én gang per år. Satsene for grunntilskudd fastsettes av Landbruks- og matdepartementet etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag. I særlige tilfeller kan det gis dispensasjon til avvik fra den fastsatte variasjonen av tilskuddet, ved store endringer i markedet for eksempel grunnet utbrudd av alvorlige dyresykdommer m.m.

6.3.2 Distriktstilskudd kjøtt

Sonene for distriktstilskudd kjøtt er fastsatt i Vedlegg 3. Foretaket gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i. Bestemmelsene om stedfesting av foretakets driftssenter gjelder som beskrevet i kapittel 6.1.

Tabell 6.3 Distriktstilskudd for kjøtt

Soner i henhold til vedlegg 3	Dyreslag	Sats 2013, kr/kg	Endring	Sats 2014, kr/kg
1	Storfe, sau og geit	0,00	0,00	0,00
2	Storfe, sau og geit	4,55	0,00	4,55
3	Storfe, sau og geit	7,35	0,00	7,35
4	Storfe og geit	11,30	0,00	11,30
4	Sau	13,30	0,00	13,30
4	Gris	5,10	0,00	5,10
5	Storfe og geit	11,90	0,00	11,90
5	Sau	13,80	0,00	13,80
5	Gris	5,40	0,00	5,40
Agder-fylkene, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal	Gris	1,10	0,00	1,10
Agder-fylkene, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal	Kylling og kalkun	0,20	0,00	0,20

For utbetaling av distriktstilskudd med grunnlag i sone 4 og 5, er det et krav at både produsenten og slakteriet har sin beliggenhet i Nord-Norge. Produsenter i Nord-Norge kan likevel motta distriktstilskuddet etter satsene i disse sonene, dersom transport av slaktedyr til slakteri i Nord-Norge vil være i strid med Mattilsynets regelverk for transport av levende dyr.

Dersom en produsent har mottatt gris, små- eller storfe fra en sone med lavere tilskuddssats, beregnes distriktstilskuddet ut fra den laveste tilskuddssonen, med mindre tilskuddsmottakeren senere har disponert og føret fram mottatt gris og småfe i minst to måneder, kalv i minst tre måneder og øvrig storfe i minst seks måneder før slakting.

Det kan gis tilskudd for inntil 186 mill. kg kjøtt.

6.3.3 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Tabell 6.4 Kvalitetstilskudd storfekjøtt

Dyreslag	Sats 2013,kr/kg	Endring	Sats 2014, kr/kg
Storfe, kvalitet O og bedre	0,0	3,70	3,70

Det skal gis kvalitetstilskudd på alt storfeslakt med kvalitet O eller bedre, med unntak av slaktekategori Ku.

6.3.4 Distriktstilskudd egg

Tabell 6.5 Distriktstilskudd for egg

Område	Sats 2013, kr/kg	Endring	Sats 2014, kr/kg
Møre og Romsdal, Sogn og Fjordane og Hordaland	0,45	0,00	0,45
Nord- og Sør-Trøndelag	0,22	0,00	0,22
Nordland, Troms og Finnmark	1,05	0,00	1,05

Det kan gis tilskudd for inntil 44 mill. kg egg.

6.4 Tilskudd til norsk ull

Statens landbruksforvaltning skal etter forslag fra Nortura og Kjøtt- og fjørfebransjens landsforbund fastsette kvalitetsklasser for klassifisering av norsk ull. Grunnlaget for tildeling av tilskudd til ull omfatter også ullmengden på ulne skinn og pelsskinn.

Avtalepartene fastsetter en gjennomsnittlig tilskuddssats for ull levert fra produsent. Gjennomsnittlig tilskuddssats økes med 1 krone per kg fra 2013 til 2014.

Statens landbruksforvaltning har ansvaret for differensiering av den gjennomsnittlige tilskuddssatsen til satser per ullkvalitet og skinntype.

Før differensieringen av den gjennomsnittlige tilskuddssatsen har Statens landbruksforvaltning trukket fra midler til dekking av de faste årlige kostnadene knyttet til bruk av Animalia v/Fagtjenesten for ull til forvaltning av ordningen. Fagtjenesten har oppgaver knyttet til kontroll av ullmottakene, opplæring og godkjenning av ullmottakene med klassifisører, utarbeiding av undervisningsmateriell om klipping og ullhåndtering og annet informasjons- og rådgivningsarbeid rettet mot ullmottakene og næringen. Fagtjenestens arbeid er nødvendig for at tilskuddsordningen for ull kan utbetales til produsentene og for å bidra til nødvendig kompetanse ved ullmottakene og i ullnæringen for øvrig.

For å tydeliggjøre hvilke midler som går direkte til produsent over ordningen og for å overholde statens økonomiregelverk, overføres midler fra tilskuddsordningen for ull til tilskuddsforvalter Statens landbruksforvaltning (kap 1143 post 01). Beløpet settes til samme nivå som Fagtjenesten for ull har mottatt over ordningen for 2013, dvs. 1,6 mill. kroner. Overføringen innebærer ingen satsreduksjon i tilskuddsordningen for produsentene i forhold til tidligere praksis.

6.5 Tilskudd til grønt- og potetproduksjon

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til grønt- og potetproduksjon står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 6.

6.5.1 Definisjoner

- Frukt: Epler, pærer, plommer, kirsebær og moreller til konsum og konservermarkedet.
- Bær: Jordbær, bringebær, solbær, rips, stikkelsbær og hageblåbær til konsum og konservermarkedet.
- Veksthusgrønnsaker: Tomat, slangeagurk og salat til konsummarkedet (inkl. salat på friland).
- Poteter: Matpotet: rå, uskrellet potet i vasket eller uvasket tilstand som frembys til forbruker, og potet til konsum som er bearbeidet gjennom oppdeling, skrelling og/eller koking.
- Tilskuddsberettigede områder: Soner for distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker er lik soner for areal- og kulturlandskapstilskudd, jf. kapittel 7.7.3.

Distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge gis for poteter dyrket i Nordland, Troms og Finnmark.

- Omsetningsledd: Fruktlager, grossister og konserverindustri godkjent av Statens landbruksforvaltning. Godkjente foretak i markedsordningen for poteter.

Jordbruksforetak kan godkjennes som omsetningsledd for epler/pærer til press etter forskrift om tilskudd til fruktlager og godkjenning av omsetningsledd. Bestemmelsene omfatter både press av egen frukt og epler/pærer fra andre jordbruksforetak.

6.5.2 Grunnlag for tilskudd

Grunnlaget for distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og distriktstilskudd for potetproduksjon i Nord-Norge, er produkter som er levert i perioden 01.01. - 31.12. året før utbetalingsåret. Det er en forutsetning for utbetaling at kvantumet i årsoppgave fra omsetningsleddene samsvarer med eller er større enn kvantumet i søknaden.

Foretak som søker om distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker og som samlet leverer under følgende minstekvantum, er ikke tilskuddsberettiget:

Tabell 6.6 Minstekvantum distrikts- og kvalitetstilskudd for frukt, bær og veksthusgrønnsaker

Produkt	Minstekvantum
Frukt	2 000 kg
Bær	1 000 kg
Samlet for tomat og slangeagurk	2 000 kg
Salat	5 000 stk

6.5.3 Satser

Tabell 6.7 Distriktstilskudd for produksjon av matpotet i Nord-Norge

	Sats 2013, kr/kg	Endring	Sats 2014, kr/kg
Matpotet, Nord-Norge	1,20	0,10	1,30

Distrikts- og kvalitetstilskuddet for frukt, bær og veksthusgrønnsaker differensieres mellom grupper av produkter og soner, og er satt lik null over maksimalt kvantum for den enkelte produktgruppe. Tilskuddet til tomat, slangeagurk og salat avgrenses i tillegg av et maksimalt beløp per foretak. Maksimalbeløpet er differensiert mellom soner, og gjelder produksjon av grønnsaker sett under ett. Ved ulike satser innenfor en produktgruppe med felles maksimalkvantumsavgrensning, prioriteres produkter med høyeste sats først ved tilskuddsberegningen.

Tabell 6.8 Sats for distrikts- og kvalitetstilskudd frukt, bær og veksthusgrønnsaker¹⁾

Produksjon	Intervall		Arealsoner og sats i kroner per kg/stk.						
	Fra	Til	1	2	3	4	5	6	7
Epler	1	100 000 kg	1,78	2,39	2,39	2,39	5,23		
Pærer			1,78	2,39	2,39	2,39	5,23		
Plommer			1,78	2,39	2,39	2,39	5,23		
Kirsebær			1,78	2,39	2,39	2,39	5,23		
Moreller			2,81	3,40	3,40	3,40	6,28		
Epler/pærer til press	ingen avgrensning		1,78	1,78	1,78	1,78	1,78		
Bær	1	76 000 kg	1,51	1,51	1,51	3,47	3,47	5,71	5,71
Tomat	1	103 400 kg	1,40	1,40	1,40	2,81	2,81	4,20	4,20
Slangeagurk	1	151 800 kg	0,83	0,83	0,83	1,65	1,65	2,48	2,48
Salat	1	220 000 stk	0,52	0,52	0,52	1,02	1,02	1,52	1,52
Maksimalbeløp grønnsaker			153 600	185 600	185 600	287 200	341 900	431 400	431 400
Maksimalbeløp frukt og bær			ingen avgrensning						

1) For utbetaling i 2014

6.6 Frakttilskudd

Tabell 6.9 Frakttilskudd, mill. kroner¹

Ordning	2013	2014
Frakttilskudd for slakt	130,0	130,0
Frakttilskudd for egg	8,0	8,0
Frakttilskudd kraftfôr	119,0	119,0
Sonefrakt korn	85,5	85,5
SUM	342,5	342,5

1. For frakttilskuddene er det fastsatt overslagsbevilgninger, og forbruket over ordningene kan derfor endres i samsvar med endringer i tilskuddsberettiget kvantum.

Innfrakttilskudd slakt utbetales til slakteri og utmåles på basis av avstand fra produsent til nærmeste aktuelle slakteri for dyreslaget. SLF fastsetter nærmere bestemmelser om tilskudd for opplastingskostnader knyttet til transporten og innfrakttilskudd for slakterianlegg med mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn.

Tabell 6.10 Gjennomsnittlige tilskuddssatser per dyr i 2014 for innfrakttilskudd kjøtt for slakterier med hhv. større og mindre årlig slaktekvantum enn 1 500 tonn. Tall i kroner per dyr¹⁾.

Produkt	Sats i kr per dyr 2014	
	Slakterier med slaktekvantum > 1.500 tonn	Slakterier med slaktekvantum < 1.500 tonn
Sats per gris	11,56	59,37
Sats per småfe	31,35	33,54
Sats per storfe	229,65	372,59

1. I ”Forskrift om satser for innfrakt av slakt” er tilskuddssatsene fastsatt i kr per dyr per dyreslag.

Ved leieslakt mellom slakterier utmåles tilskuddet ut fra det anlegg som avregner slaktet. Tilskuddet gis også for innfrakt av dyr som leieslaktes for retur til produsent.

Innfrakttilskudd slakt gis ikke for transport innenfor en null-sone på 50 km rundt hvert slakterianlegg for anlegg med årlig slaktevolum større enn 1 500 tonn. Tilsvarende gis det ikke kompensasjon for ferje- og bomkostnader på strekninger som i sin helhet er innenfor denne null-sonen.

Tabell 6.11 Tilskuddssatser for frakt av egg fra produsent til nærmeste eggpakkeri (innfrakt egg). Tall i kroner per kg

Sone	km-avstand ¹⁾	Sats 2014, kr/kg
0	0-100	0,00
1	101-150	0,08
2	151-200	0,17
3	201-250	0,26
4	251-300	0,35
5	301-350	0,44
6	over 350	0,53
Kun i Nord-Norge		
7	351-650	0,98
8	651-950	1,52
9	951-1250	2,06
10	over 1250	2,60

¹⁾ Som grunnlag for utbetaling av tilskudd fastsetter Statens landbruksforvaltning sone for hver enkelt kommune, basert på gjennomsnittlig avstand fra kommunen til nærmeste eggpakkeri som er listeført hos Statens landbruksforvaltning.

For strekninger i sone 0-6 med ferje i fraktruta kan det gis to sonetillegg per ferje begrenset til to ferger. For strekninger i sone 7-10 med ferje i fraktruta kan det kun gis ett sonetillegg uavhengig av antall ferger.

Tabell 6.12 Satser for frakt av korn fra Oslofjorden¹⁾ til underskuddsområdet²⁾ og ved frakt av norskprodusert soyamel til Bergneset i Balsfjord

	Korn Sats, kr per tonn 2013	Norskprodusert soyamel Sats, kr per tonn 2013	Korn Sats, kr per tonn 2014	Norskprodusert soyamel Sats, kr per tonn 2014
Kristiansand	114		114	
Stavanger/Fiskå	121		121	
Vaksdal	147		147	
Florø	157		157	
Vestnes	151		151	
Buvika/Trondheim	154		154	
Steinkjer	168		168	
Bergneset/Balsfjord	190	22	190	22

1) Kyststrekningen fra svenskegrensen t.o.m. Bamble kommune

2) Overskuddsområdet er fylkene Akershus/Oslo, Vestfold, Østfold, Telemark, Buskerud, Hedmark og Oppland. Underskuddsområdet er resten av landet.

Tabell 6.13 Satser for frakttilskudd til importert fôrkorn¹⁾ inklusive durra, mais og soyamel

	Fôrkorn, durra og mais Sats, kr per tonn 2013	Importert soyamel Sats, kr per tonn 2013	Fôrkorn, durra og mais Sats, kr per tonn 2014	Importert soyamel Sats, kr per tonn 2014
Vaksdal	5		5	
Florø	12		12	
Vestnes	12		12	
Buvika/Trondheim	35		35	
Steinkjer	51		51	
Bergneset/Balsfjord	81	22	81	22

1) Det gis frakttilskudd til dekning av kostnader for sjøverts frakt av korn fra Stavanger og nordover i underskuddsområdet.

Tabell 6.14 Satser for frakt av økologisk korn fra produsent til nærmeste mottaksanlegg som kan ta imot den aktuelle arten, 2014.

2014	0	1	2	3	4	5	6	7
Sone, km	0 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	101-120	121-140	over 140
Sats, kr per tonn	0	13	25	37	48	59	70	81

Frakttilskudd kraftfôr: Statens landbruksforvaltning har fastsatt nytt fraktreregulativ for kraftfôr fordelt etter kommune med virkning fra 01.01.13, jf. jordbruksoppjøret 2012.

6.7 Prisnedskrivning av norsk korn

Tabell 6.15 Satser for prisnedskrivning av norsk korn 2013-2014

Vekst	Sats, øre per kg ¹⁾			
	Satser 2012-2013	Endring 01.07.13	Endring 01.07.14	Satser 2013-2014
Korn	33,8	8,0		41,8
Økologisk korn	90,0	8,0	40,0	126,0 ²⁾
Oljevekster, lupiner og åkerbønner	179,0	8,0		187,0
Økologiske oljevekster, lupiner, bønner	260,0	8,0	40,0	296,0 ²⁾
Fôrerter	72,0	8,0		80,0
Økologiske fôrerter	120,0	25,0		145,0

- 1) Beregningsgrunnlag er kvantum med basis vanninnhold (korn 15 % og oljefrø 8 %). Ved vanninnhold over basis omregnes kvantumet til basis vanninnhold. Beregningen foretas på bakgrunn av tilskuddsmottakers innsendte kvalitetsanalyser av representative kornprøver fra hvert enkelt vareparti. Kvalitetsanalysene må tilfredsstillende de krav til analysesikkerhet som Statens landbruksforvaltning fastsetter.
- 2) Gjennomsnittlig økning i 2014 av økning 0,08 kr/kg fra 01.07.13 og 0,40 kr/kg fra 01.07.14 er 0,36 kr/kg.

6.8 Tilskudd til matkorn

Tabell 6.16 Tilskudd til matkorn

	Sats 1.halvår 2013, øre/kg	Endring per 01.07.13 øre/kg	Sats 2. halvår 2013 og 2014, øre/kg
Matkorn	14	12	26

Ordningen med tilskudd til matkorn legges om fra 01.07.13 slik at det kun betales tilskudd for norsk korn. Beregningsgrunnlag er kvantum norsk korn med basis vanninnhold (korn 15 % og oljefrø 8 %). Ved vanninnhold over basis omregnes kvantumet til basis vanninnhold. Matkorntilskuddet inngår i SLFs kalkyle for beregning av toll på importert matkorn.

7. PRODUKSJONSTILSKUDD M.V.

Produksjonstilskudd omfatter alle ordningene i kapittel 7, med unntak av tilskudd til regionale miljøprogram.

7.1 Produksjonstilskudd

Produksjonstilskuddsordningene er regulert i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket.

Satsene som fastsettes i jordbruksoppgjøret er foreløpige, og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag justere satsene innenfor bevilgningen. Foretaket gis tilskudd etter den sone foretakets driftssenter er plassert i, med unntak for arealtilskudd. Bestemmelsene om stedfesting av foretakets driftssenter gjelder som beskrevet i kapittel 6.1. Arealtilskudd, inkludert arealtilskudd til økologisk landbruk, gis etter den sone arealene er lokalisert i.

7.1.1 Søknadsfrist og registreringsdato

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31. juli og 20. januar med registreringsdato 1. januar.

Ved oversittelse av søknadsfrist for produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid, blir det foretatt en reduksjon i tilskuddet med 1.000 kroner per foretak og virkedag etter fristens utløp dersom det ikke er gitt dispensasjon fra søknadsfristen. Søknader som leveres senere enn 1 måned etter søknadsfristen skal avvises dersom det ikke er gitt dispensasjon fra søknadsfristen. Dersom det ved en søknadsomgang inntreffer spesielle forhold som tilsier det, kan Statens landbruksforvaltning for alle søkere, eller nærmere spesifiserte grupper av søkere, bestemme at en eller flere virkedager ikke skal telle med ved beregning av reduksjon i tilskudd.

Søknadsfristene for de nasjonale tilskuddsordningene framgår av oversikten nedenfor.

20. august kan det søkes om:

- driftstilskudd til melkeproduksjon
- driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon
- tilskudd til husdyr
- tilskudd til dyr på utmarksbeite
- tilskudd til dyr på beite
- areal- og kulturlandskapstilskudd
- omleggingstilskudd til økologisk landbruk
- arealtilskudd til økologisk landbruk
- tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

20. januar kan det søkes om:

- driftstilskudd til melkeproduksjon
- driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon
- tilskudd til husdyr
- tilskudd til bevaringsverdige storferaser
- tilskudd til økologisk husdyrproduksjon
- distrikts- og kvalitetstilskudd til frukt, bær og veksthusgrønnsaker (jf. kapittel 6.5)
- distriktstilskudd til potetproduksjon i Nord-Norge (jf. kapittel 6.5)

7.1.2 Reduksjon i produksjonstilskuddet

Bunnfradrag for alle foretak er på 3 000 kroner per år.

Distrikts- og kvalitetstilskudd i grøntsektoren er et pristilskudd og er derfor unntatt fra bestemmelsene om bunnfradrag og reduksjon ved manglende miljøplan. Foretak som bare mottar produksjonstilskudd for honningproduksjon er unntatt fra bestemmelsene om miljøplan.

Beregnet beløp mindre enn 300 kroner for summen av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid, blir ikke utbetalt.

Foretak som ikke har miljøplan trinn 1 i henhold til vilkårene i § 4 i forskrift om miljøplan, får reduksjon i produksjonstilskuddet som vist i tabell 7.1.

Reduksjonen i produksjonstilskuddet på grunn av manglende eller mangelfull miljøplan foretas med bakgrunn i arealet foretaket disponerer. Dersom husdyrproduksjonen har et omfang som krever spredeareal utover arealgrunnlaget i søknaden om produksjonstilskudd, skal avgrensingen av tilskuddet beregnes med utgangspunkt i det areal som er nødvendig som spredeareal.

Tabell 7.1 Reduksjon i produksjonstilskudd ved manglende eller mangelfull miljøplan

Areal, daa	Reduksjon, kr
< 250	8 000
251-500	12 000
> 500	18 000

7.1.3 Kompensasjonstilskudd til deltakere i prosjekt "Friskere geiter"

Vilkårene for å kunne motta kompensasjonstilskudd til deltakere i prosjekt "Friskere geiter" står i forskriften for tilskuddsordningen.

Kompensasjonstilskudd kan gis til deltakere i prosjekt "Friskere geiter" for bortfall av aktuelle produksjonstilskudd pga. at deltakerne ikke har tilskuddsberettigede dyr på søknadstidspunktet.

Kompensasjonstilskuddet beregnes per jordbruksforetak med grunnlag i gjeldende satser for de aktuelle produksjonstilskudd. Antall tilskuddsberettigede dyr kan ikke overstige gjennomsnittlig dyretall for de fire siste søknadsomgangene for produksjonstilskudd før inngåelse av kontrakt med prosjektet.

Kompensasjonstilskuddet omfatter ikke bortfall av areal- og kulturlandskapstilskudd. Deltakerne i prosjektet forutsettes å bruke sitt grovfôrareal til produksjon av fôr til annet eget grovfôrbasert husdyrhold eller kunne dokumentere salg av grovfôr. Fylkesmannen kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene i pkt. 7.8.5 om avgrensing av tilskuddsberettiget grovfôrareal.

For tilskudd til avløsning ved ferie og fritid er det i pkt. 9.2 fastsatt at grunnlaget for fastsetting av tilskuddet er dyretallet på foretaket per 1. januar i avløseråret. Fylkesmannen kan dispensere fra denne bestemmelsen ved fastsetting av avløsergrunnlaget for geiteholdet for deltakere i prosjekt "Friskere geiter".

Statens landbruksforvaltning kan gi nærmere retningslinjer om dispensasjonsadgangen etter de to foregående avsnitt.

7.2 Driftstilskudd til melkeproduksjon

Vilkårene for å kunne motta driftstilskudd til melkeproduksjon står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 andre ledd bokstav c.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31. juli og 20. januar med registreringsdato 1. januar.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak.

Tilskuddet beregnes på grunnlag av dyretall på registreringsdatoene 31. juli og 1. januar med 50 pst. av sats for hver søknadsomgang. Foreløpige satser framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 7.2 Foreløpige satser kroner per foretak per år 2014

	5 kyr eller mer per foretak, kr/foretak/år	4 kyr per foretak, kr/foretak/år	3 kyr per foretak, kr/foretak/år	2 kyr per foretak, kr/foretak/år	1 ku per foretak, kr/foretak/år
Kumelk, Jæren ¹⁾	115 000	92 000	69 000	46 000	23 000
Kumelk, øvrige Sør-Norge	122 000	97 600	73 200	48 800	24 400
Kumelk, Nord-Norge	130 000	104 000	78 000	52 000	26 000
	Ved 27 geiter eller flere per foretak, kr/foretak/år			Redusert utbetaling per geit når det er færre enn 27 geiter per foretak, kr/geit/år	
Geitmelk	130 000			4 815	

1) Gjelder kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg

Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.4.2. gjelder tilsvarende.

7.3 Driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon

Vilkårene for å kunne motta driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 andre ledd bokstav e.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31. juli og 20. januar med registreringsdato 1. januar.

Tilskuddet beregnes på grunnlag av dyretall på registreringsdatoene 31. juli og 1. januar med 50 % av sats for hver søknadsomgang.

Satsen er 2 850 kroner per ammeku, regnet fra første ammeku, for foretak med 6 til 39 ammekyr, og 114 000 kroner per foretak for foretak med 40 eller flere ammekyr.

SLF fastsetter hvilke storferaser som kan gi grunnlag for driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon. Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.4.2. gjelder tilsvarende.

For driftstilskudd til melkeproduksjon og driftstilskudd til spesialisert kjøttfeproduksjon kan det samlet gis tilskudd til inntil 27 100 foretak.

7.4 Tilskudd til husdyr

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til husdyr står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 første ledd.

For hester, sauer, utegangersau og ammegeiter er søknadsfristen 20. januar med registreringsdato 1. januar. For slakta gris og livgriser med levende vekt på minst 50 kg, er søknadsfristen 20. januar og beregningsgrunnlaget antall dyr solgt foregående kalenderår. For bikuber og hjort over 1 år er søknadsfristen 20. august med registreringsdato 31. juli. For øvrige dyreslag er søknadsfristen 20. august med registreringsdato 31. juli og 20. januar med registreringsdato 1. januar.

Foretak med konsumeggproduksjon som på registreringsdato har opphold mellom to innsett av høner og som med kontrakt kan dokumentere kjøp av nye høner, kan gis tilskudd for antall høner oppgitt ved forrige registreringsdato. Oppholdsperioden begrenses oppad til 12 uker, og regnes fra slaktning til høner i nytt kull er 20 uker. Foretak som slakter ut dyrene før ordinær slakteuke for

innsett, kan gis tilskudd for en lengre oppholdsperiode enn 12 uker, dersom tiltaket gjennomføres etter vedtak i Omsetningsrådet.

Hester som etter skriftlig avtale holdes i pensjon og (oppstalling) i vinterhalvåret mot godtgjørelse, regnes også som disponert av foretaket når foretaket har ansvaret for stellet av hestene.

For satellittbesetninger i purkninger gis tilskudd til husdyr for det antall dyr som disponeres av satellitten på registreringsdato.

7.4.1 Satser

Tilskuddet blir avgrenset til et maksimalt beløp per søker. For tilskudd som utbetales i 2014, dvs. søknadsomgangene 20. august 2013 og 20. januar 2014, er maksimalbeløpet 280 000 kroner per foretak.

Tabell 7.3 Foreløpige satser, kr per dyr m.v. per år, 2014

Dyreslag m.v.	Intervall	Sats i kr/dyr/år ¹⁾	Maksimalt antall dyr støtteberettiget
Melkeku, ²⁾	1-16	4 028	340 100
	17-25	2 072	
	26-50	860	
Ammeku ²⁾	1-25	4 080	
	26-50	2 170	
	51+	500	
Storfe ²⁾	1-250	800	648 100
Melkegeit og melkesau ²⁾³⁾	1-125	1 400	61 100
	126-250	512	
Sau/ammegeit over 1 år per 1. jan. ⁴⁾	1-50	1 326	1 053 300
	51-100	1 070	
	101-200	347	
	201-300	210	
Utegangersau (alle) ⁴⁾	1-300	210	
Avlsgris ²⁾ - Sør-Norge - Jæren - Nord-Norge	1-35	915	64 800
	1-35	765	
	1-35	1 202	
Slakta gris og gris solgt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg ⁴⁾ - Jæren	1-1 400	23	1 190 000
	1-1 400	19	
Verpehøner og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess ²⁾ - Sør-Norge - Nord-Norge - landet	1-1 000	10	Verpehøner: 3 623 900
	1-1 000	24	
	1 001-5 000	10	
Unghester under 3 år ⁴⁾	Alle dyr	1 000	
Bikuber ⁵⁾	1-250	400	
Hjort over 1 år ⁶⁾		210	

- 1) Satsen er null kroner per dyr utenfor de beskrevne intervaller.
- 2) For melkeku, ammeku, storfe, melkegeit, melkesau, avlsgris, verpehøner og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess utbetales tilskuddet med grunnlag i 50 % av sats for dyr på registreringsdato 31. juli og 50 % av sats for dyr på registreringsdato 1. januar.
- 3) Forutsetning for tilskudd til melkesau er at det kan dokumenteres at melka nyttes som råstoff ved lokal foredling.
- 4) Utbetales på grunnlag av søknadsomgangen med søknadsfrist 20. januar.
- 5) For å være tilskuddsberettiget må foretak ha driftsomfang på minst 25 kuber. Kravet gjelder ikke jordbruksforetak som mottar produksjonstilskudd på annet grunnlag.
- 6) For hjort over 1 år utbetales hele tilskuddet med grunnlag av søknadsomgangen med søknadsfrist 20. august.

7.4.2 Dyreslag m.v.

Definisjon av dyreslag under punkt 7.4.1:

- *Melkeku*: Ku som har kalvet og som produserer melk innenfor gjeldende ordninger om produksjonsregulering av melk, inkludert ku i normal sinperiode før start på neste laktasjon.

- *Ammeku*: Ku som har kalvet minst en gang og som ikke er ”melkeku”.
  - a) Det gis tilskudd for ammekyr til foretak som driver produksjon av storfekjøtt og foretaket ikke har kumelkproduksjon.
  - b) For foretak som driver kumelkproduksjon, gis det tilskudd som ”ammeku” for kyr som er av minst 50 pst. av kjøttferase. Dette gjelder for kjøttferaser spesifisert av SLF. For andre kyr som ikke er melkekyr, gis det tilskudd som for ”storfe”.
  - c) For foretak
    - der eier/medeier av foretaket også er deltaker i samdrift i kumelkproduksjon eller
    - som driver storfekjøttproduksjon på eiendom eid helt eller delvis av deltaker i samdrift i kumelkproduksjon eller
    - som driver storfekjøttproduksjon på eiendom hvor annet foretak driver kumelkproduksjon
 gis det tilskudd som ”ammeku” for kyr som er av minst 50 pst. kjøttferase. Dette gjelder for kjøttferaser spesifisert av SLF. Slike dyr regnes sammen med avkom av slike dyr som et eget dyreslag i forhold til unntaksbestemmelsene om foretak eid av deltaker i samdrift i kumelkproduksjon i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket og forskrift om tilskot til avløyning. For de nevnte typer foretak under pkt. c kan det ikke gis tilskudd for andre kyr enn ammekyr av minst 50 pst. kjøttferase.
- *Storfe*: Øvrig storfe som ikke er melkeku eller ammeku.

Det gjelder særskilte bestemmelser for foretak -

  - der eier/medeier av foretaket også er deltaker i samdrift i kumelkproduksjon eller
  - som driver storfekjøttproduksjon på eiendom eid helt eller delvis av deltaker i samdrift i kumelkproduksjon eller
  - som driver storfekjøttproduksjon på eiendom hvor annet foretak driver kumelkproduksjon

hvor det kun kan gis tilskudd som ”storfe” for avkom av ammekyr av minst 50 pst. av kjøttferasene referert i definisjonen av ”ammeku”.
- *Melkegeit*: Geit som har kjeet og som produserer melk innenfor gjeldende ordninger om produksjonsregulering av melk, inkludert geit i normal sinperiode før start på neste laktasjon.
- *Melkesau*: Sau over 1 år per 1. januar og som er satt inn i produksjon av melk som nyttes som råstoff til lokal foredling.
- *Ammegeit*: Geit som har kjeet og som ikke er melkegeit.
- *Avlsgriser*: Purker som har født minst ett kull, og råner som er satt inn i avlen.
- *Slaktegriser*: Griser solgt til slakt samt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg.
- *Verpehøner*: Høner som er minst 20 uker gamle, unntatt livkyllinger for salg.
- *Sau*: Sau over 1 år per 1. januar, som utenom vanlig beitesesong har tilgang på driftsbygning og hvor hoveddelen av det daglige grovfôrintaket i denne perioden er fra tilført høy eller surfôr. Dyrerommene for saueholdet må minst være i samsvar med § 17 i forskrift 18. februar 2005 nr. 160 om velferd for småfe.
- *Utegangersau*: Sau som i hovedsak beiter hele året og som ikke passer inn under beskrivelsen av sau over 1 år.
- *Hjort*: For tilskudd til husdyr: Hjort over 1 år. For øvrige tilskuddsordninger: Hjort i oppdrett som går i inngjerdet hegn på innmark/utmark.
- *Bikuber*: En dronning og minst sju rammer med påsittende bier.

7.4.3 Tilskuddsberettigede områder

Nord-Norge: Nordland, Troms og Finnmark.

Jæren: Kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola og Randaberg.

Sør-Norge: Resten av landet.

7.5 Tilskudd til lammeslakt

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til lammeslakt står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 første ledd.

For lamme- og kjeslakt er søknadsfristen 20. januar og beregningsgrunnlaget antall dyr solgt foregående kalenderår.

Lammeslakt må være klassifisert på offentlig godkjent slakteri og av godkjent klassifisør. Kjeslakt må være klassifiserte slakt over 3,5 kg slaktevekt.

Produsenter som leverer til mindre slakterier, dvs. slakterier som slakter inntil 2 000 sau/lam per år, kan motta tilskudd til husdyr for lammeslakt, også om slakta ikke er klassifisert av godkjent klassifisør. Tilskuddet gis i slike tilfeller etter en sats tilsvarende gjennomsnittlig klassifisering ved den aktuelle søknadsomgangen. Fra og med slakteåret 2014 må alle slakterier som slakter inntil 2 000 sau/lam per år og som ønsker å gi grunnlag for tildeling av tilskudd til produsent, melde fra til SLF ved inngangen av slakteåret (frist 31. januar).

Tabell 7.4 Foreløpige satser, kr per slakt 2014

Dyreslag m.v.	Intervall	Sats i kr per slakt
Lammeslakt	kvalitet O og bedre	206
	små slakterier	194 ¹⁾
	t tillegg for økologiske lam, kvalitet O og bedre	40
Kjeslakt	over 3,5 kg	80

1) For slakt levert i 2012 var satsen 194 kroner

7.6 Tilskudd til bevaringsverdige storferaser

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til bevaringsverdige storferaser står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7 andre ledd nummer 2.

Som bevaringsverdige storferaser regnes sidet trønder- og nordlandsfe, østlandsk rødkolle, dølafe, vestlandsk raudkolle, vestlandsk fjordfe og telemarkfe. Kyr er både melkekyr og ammekyr som har kalvet minst én gang. Okser må være 12 måneder eller eldre ved søknad om tilskudd. For å være berettiget tilskuddet må dyrene være minst 7/8 raserene.

Søknadsfristen er 20. januar med registreringsdato 1. januar.

Tilskuddet beregnes etter en foreløpig sats på 2 000 kroner per dyr. Det gis kun tilskudd for 2 okser av samme rase per foretak. For å være berettiget tilskuddet må kyr innenfor ordningen ha registrert kalving i løpet av de to siste årene.

7.7 Tilskudd til dyr på beite

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til dyr på beite står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 7.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31. juli.

Tabell 7.5 Foreløpige satser i kroner per dyr for beregning av tilskudd 2014

Utmarksbeitetilskudd:		2013	Endring	2014
Dyreslag				
Kyr, storfe, og hest ¹⁾	Alle dyr	375	25	400
Sau, lam, geit og kje ¹⁾³⁾	Alle dyr	129	13	142
Beitetilskudd:				
Dyreslag				
Sau, lam, geit, kje og alpukka ²⁾³⁾	Alle dyr	60	0	60
Kyr, storfe, hjort, hest og lama ²⁾	Alle dyr	432	17	449

1) Krav om minimum 5 uker på utmarksbeite

2) Krav om minimum 16 uker beiting i sone 1-4, og minimum 12 uker beiting i sone 5-7.

3) Inkludert uteganger- og melkesau og lam i disse produksjonene.

Det er mulig å oppnå både utmarksbeitetilskuddet og beitetilskuddet for samme dyr innenfor ett år.

Antall uker beiting er det antall uker hvor hoveddelen av det daglige grovfôrinntaket til dyret skjer ved beiting av utmark eller innmark med tilfredsstillende beitemuligheter. Bare en mindre andel av daglig grovfôrinntak kan være grovfôr som er tilført utenfra eller slått på stedet. For utmarksbeitetilskuddet må hoveddelen av det daglige grovfôrinntaket skje ved beiting i utmark.

Definisjonene av dyreslag under kapittel 7.4.2 gjelder tilsvarende. Sports-/hobbyhester som etter skriftlig avtale beiter på innmark som disponeres av et foretak, anses som disponert av foretaket.

7.8 Areal- og kulturlandskapstilskudd

Vilkårene for å kunne motta areal- og kulturlandskapstilskudd står i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket § 5 første ledd.

Søknadsfristen er 20. august med registreringsdato 31.juli.

7.8.1 Satser

Maksimalt tilskudsberettiget areal er 9,7 mill. daa (inkl. innmarksbeite).

Tabell 7.6 Foreløpig sats for kulturlandskapstilskudd, kr per daa 2014

	Intervall Dekar	Sone						
		1	2	3	4	5	6	7
Kulturlandskapstilskudd	Alt areal	191						

Tabell 7.7 Foreløpige satser for arealtilskudd, kr per daa 2014

Vekster	Intervall dekar	Sone						
		1	2	3	4	5	6	7
Grovfôr	0-250	90	0	124		233	261	291
Grovfôr	Over 250	65	0	75		75	75	291
Korn	0-800	123	175		246			
Korn	Over 800	102	152		221			
Potet	Alt areal	80					930	
Grønnsaker	0-80	550					1650	
Frukt	0-40	1000				1 450		
Bær	0-40	1000				1 450		

7.8.2 Vekstgrupper

Tabell 7.8 Følgende vekstgrupper gjelder:

Vekstgruppe	Vekst
Grovfôr	Fulldyrka eng, overflatedyrka engareal til slått og beite, innmarksbeite, nepe, kålrot til fôr, fôrbete, raigras, fôrraps, fôrmargkål, grønnfôrnepe og øvrige grønnfôr- og silovekster
Korn	Hvete, rug, rughvete, bygg, havre, oljevekster, erter og bønner til konservering, engfrø og annet frø til modning, korn til krossing
Poteter	Poteter
Grønnsaker	Matkålrot og grønnsaker på friland (inkl. urter og karve)
Frukt	Epler, pærer, plommer, moreller, kirsebær, andre fruktarter,
Bær m.m.	Jordbær og andre bærarter, planteskoler og blomsterdyrking på friland

7.8.3 Tilskuddssoner

Tilskuddet gis etter den sone arealene er lokalisert i.

Tabell 7.9 Landet er delt inn i følgende soner

Sone	Område	Kommuner
1	Østfold Akershus/Oslo Hedmark Buskerud Vestfold	Alle kommuner unntatt Rømskog Vestby, Ski, Ås, Frogn, Nesodden, Oppegård, Bærum, Asker, Oslo Hamar, Ringsaker, Løten, Stange Drammen, Hole, Øvre Eiker, Nedre Eiker, Lier, Røyken, Hurum
2	Rogaland	Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg
3	Østfold Akershus Hedmark Oppland Buskerud Telemark Rogaland	Rømskog Resten av Akershus Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler, Elverum Lillehammer, Gjøvik, Østre Toten, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran, Søndre Land Kongsberg, Ringerike, Modum Porsgrunn, Skien, Siljan, Bamble, Sauherad, Bø, Nome Strand, Bjerkreim, Gjesdal
4	Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag	Trondheim, Ørland, Rissa, Bjugn, Meldal, Orkdal, Melhus, Skaun, Klæbu, Malvik Steinkjer, Stjørdal, Frosta, Levanger, Verdal, Inderøy unntatt tidligere Mosvik kommune, Snåsa
5	Hedmark Oppland Buskerud Telemark Aust-Agder Vest-Agder Rogaland Hordaland Sogn og Fjordane Møre og Romsdal Sør-Trøndelag Nord-Trøndelag	Resten av Hedmark Resten av Oppland Resten av Buskerud Resten av Telemark Hele fylket utenom kommunene Sandnes, Stavanger, Hå, Klepp, Time, Sola, Randaberg, Strand, Bjerkreim og Gjesdal Resten av Sør-Trøndelag Resten av Nord-Trøndelag
6	Nordland Troms	Hele fylket unntatt kommunene Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen
7	Troms Finnmark	Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvæningen

7.8.4 Definisjoner av jordbruksareal

De tre hovedkategoriene av jordbruksareal bygger på definisjonene i Handbok fra Skog og landskap 01/2007 (Markslagsinstruksen)

- **Fulldyrket jord** er jordbruksareal som er dyrket til vanlig pløyedybde og som kan brukes til åkervekster eller til eng. Arealet skal kunne fornyes ved pløying¹.
- **Overflatedyrket jord** er jordbruksareal som for det meste er ryddet og jevnet i overflaten, slik at maskinell høsting er mulig.
- **Innmarksbeite** er jordbruksareal som kan benyttes som beite, men som ikke kan høstes maskinelt. Minst 50 prosent av arealet skal være dekket av grasarter / beitetålende urter².

¹ Kriteriet er at arealet skal kunne pløyes til vanlig pløyedybde, dvs. 20 cm. Selv om en i dag kan tenke seg fornying av eng ved bruk av andre metoder som f.eks. grunn jordarbeiding, skal kravet forstås slik at arealet må kunne fornyes ved pløying. Dette krever et tilnærmet steinfritt ploglag på 20 cm.

² Nærmere presisering av grasarter / beitetålende urter er gitt i markslagsinstruksen.

Areal skal beregnes i horisontalplanet. Målingene og arealklassifikasjonen følger for øvrig prinsippene som ligger til grunn for nasjonale standarder for kartdata.

Ved arealberegning av innmarksbeite skal etter gjeldende retningslinjer innslag av ikke-jordbruksareal som fjell, sumper, dammer og skog som per enhet er større enn 1,0 dekar, trekkes fra.

I tilskuddssammenheng stilles følgende tilleggskrav til innmarksbeite: Arealen skal være avgrenset med permanent gjerde mot utmark, med mindre området har naturlige avgrensninger som elver, fjell og lignende. Det kan ikke gis arealbaserede tilskudd for innmarksbeitearealer som ikke beites tilstrekkelig til at arealtilstanden over tid opprettholdes. Alt nytt areal skal godkjennes av kommunen i hvert enkelt tilfelle. Fylkesmannen kan fastsette ytterligere krav der dette er formålstjenlig. Fylkesmannen kan dispensere fra kravet om at innmarksbeiteareal skal være avgrenset med permanent gjerde mot utmark, i de tilfellene kravet til gjerde gjør det vanskelig å utnytte arealet til beiting.

7.8.5 Arealgrunnlag

- Tilskuddet, inkl. satsen for "Kulturlandskapstilskudd", gis til areal som faller inn under vekstgruppene definert i kapittel 7.7.2 og til areal som nyttes til grønngjødsling i samsvar med forutsetningene i kapittel 7.10 om tilskudd til økologisk landbruk. Restarealer i tilknytning til fulldyrka og overflatedyrka jord, inkl. areal til fangdammer, kantsoner mot vassdrag o.l. som ikke faller inn under de definerte vekstgruppene, gis ikke Areal- og kulturlandskapstilskudd, men kan gis tilskudd over de regionale miljøprogrammene.
- Alt areal skal som hovedregel høstes eller avbeites minst én gang i løpet av vekstsesongen. Det kan gis tilskudd for nyetablerte felt med frukt, bær m.m.
- Det gis ikke areal- og kulturlandskapstilskudd for areal som er grunnlag for utbetaling av erstatning etter forskrift 21. juli 2004 nr. 1131 om erstatning etter offentlige pålegg og restriksjoner i plante- og husdyrproduksjon.
- Vekster på areal som i sum er mindre enn ett dekar er ikke berettiget areal- og kulturlandskapstilskudd.
- Ved utleie av beiterett for sports-/hobbyhester i pensjon om sommeren: Arealen som beiteretten omfatter, kan tas med i arealgrunnlaget til utleierens foretak. Avtale om beiting skal foreligge skriftlig.

Avgrensning av tilskuddsberettiget grovfôrareal:

Tilskuddsberettiget areal avgrenses på følgende måte:

1. Innmarksbeitearealet avgrenses først ved at det maksimalt kan godkjennes det antall dekar per beitedyr som går fram av tabellen nedenfor.

Tabell 7.10 Avgrensning av tilskuddsberettiget innmarksbeiteareal

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr inkludert hester i pensjon i beitesesongen	5,5	6	7,5
Melkeku og ammeku	7	7,5	9
Storfe, lama, alpakka og esel.	3	4	5
Sauer 1 år og eldre per 01.06 evt. ved beiteslipp	2,2	2,8	3,3
Sauer 1 år og eldre per. 01.06 evt. ved beiteslipp og som går mindre enn 5 uker på utmarksbeite	3,7	4,2	5,0
Utegangersau, alle	1,7	2,1	2,5
Melkegeiter, ammegeiter og hjort	2	2,5	3

2. Deretter foretas det en normering av innmarksbeitearealet med faktor 0,6, dvs. at 1 daa innmarksbeite = 0,6 daa fulldyrket/overflatedyrket areal. Innmarksbeiteareal ut over dette tas ikke med videre i beregninga.
3. Til slutt avgrenses grovfôrarealet
  - a) Maksimalt antall daa grovfôrareal som kan godkjennes per grovfôrdyr framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 7.11 Avgrensning av tilskuddsberettiget grovfôrareal

Dyregruppe	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Hester, alle dyr unntatt hester i pensjon i beitesesongen	12	13	15
Melke- og ammeku	14	15	18
Storfe, hjort, lama, alpakka og esel. Hester i pensjon i beitesesongen	5	5,5	6,5
Melkegeiter og ammegeiter	1,75	2	2,25
Sau 1 år og eldre per 01.06 evt. ved beiteslipp	1,9	2,2	2,5
Utegangersau, alle	1	1,25	1,5
Avlspurker, struts og kaniner	0,75	1	1,25
Økologisk slaktegris	0,2	0,25	0,3
Økologisk verpehøne	0,02	0,02	0,02
Sauer 1 år og eldre per 01.06 evt. ved beiteslipp og som går mindre enn 5 uker på utmarksbeite	2,8	3,1	3,6
Sauer 1 år og eldre per. 01.06 evt. ved beiteslipp og som beiter på innmark hele sommeren som følge av rovviltsituasjonen. Vurdert av fylkesmannen.	3,3	3,6	4,1

Arealer der det produseres grovfôr til oppdrett av dyreslag som ikke er nevnt i tabell 7.10, unntatt rein, kan tas med i arealgrunnlaget for areal- og kulturlandskapstilskuddet i særlige tilfeller. Normert arealbehov fastsettes av kommunen.

- b) I tillegg til tilskuddsberettiget grovfôrareal fremkommet under pkt. 3 a over, kan det gis tilskudd for areal til produksjon av grovfôr for salg. Som salg regnes avhendelse av en spesifisert mengde fôr som er lagringsdyktig, til regningssvarende pris. Alt annet salg av grovfôr skal regnes som bortleie av vedkommende jordbruksareal, med unntak for gras til brikkettering. Nedre grenser for avling som kan godkjennes ved beregning av tilskuddsberettiget areal ved produksjon for salg, framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 7.12 Minimumsavling for beregning av areal ved grovførsalg, kg per daa

	Sone 1-4	Sone 5	Sone 6-7
Høy	400	325	275
Høyensilasje	500	400	325
Surfôr	1000	950	800

Etter eventuelle avgrensninger med grunnlag i punktene 1-3 ovenfor framkommer tilskuddsberettiget grovfôrareal for foretaket. Grovfôrareal utover dette er ikke tilskuddsberettiget. Dersom foretaket foregående år var forhindret fra å høste vanlig avling av omsettelig kvalitet på grunn av flom eller andre forhold utenfor foretakets kontroll, kan kommunen fastsette maksimalt tilskuddsberettiget grovfôrareal.

7.9 Regionale miljøprogram

Regionale miljøprogram (RMP)

Midlene utbetales til jordbruksforetak som oppfyller vilkårene for de ulike ordningene i programmet. Ordningene skal utformes i henhold til nasjonalt miljøprogram, miljøprogrammenyen og de regionale miljøprogrammene for fylkene.

Rammen for RMP økes med 20 mill. kroner til 448,5 mill. kroner for aktivitetsåret 2013 med utbetaling i 2014. Økningen fordeles slik:

- 10 mill. kroner til miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel (Rogaland 8 mill. kroner, Hordaland 1 mill. kroner, Aust-Agder 0,5 mill. kroner og Vest-Agder 0,5 mill. kroner)
- 5 mill. kroner til fylker med setertilskudd
- 1 mill. kroner til ordningen med tilskudd til beiteareal for kvitkinngås og kortnebbgås i Nord-Trøndelag.
- 4 mill. kroner fordelt på alle fylker.

Tabell 7.13 Fylkesvis fordeling av midler i mill. kroner til regionale miljøprogram med utbetaling i 2014.

Fylke	Mill. kr
Østfold	43,1
Oslo/Akershus	53,4
Hedmark	44,2
Oppland	55,8
Buskerud	23,4
Vestfold	18,0
Telemark	11,9
Aust-Agder	4,3
Vest-Agder	6,7
Rogaland	33,5
Hordaland	21,0
Sogn og Fjordane	24,8
Møre og Romsdal	18,3
Sør-Trøndelag	26,8
Nord-Trøndelag	30,4

Nordland	19,9
Troms	9,7
Finnmark	3,3
Sum	448,5

7.10 Tilskudd til økologisk landbruk

Vilkårene for å motta omleggingstilskudd, arealtilskudd til økologisk landbruk og tilskudd til økologisk husdyrproduksjon står i henholdsvis § 5 og § 7 i forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket.

Søknadsfrist for omleggings- og arealtilskudd er 20. august med registreringsdato 31. juli. Søknadsfrist og registreringsdato for tilskudd til økologisk husdyrproduksjon er de samme per husdyrslag som for tilskudd til husdyr.

Tilskudd kan gis til foretak som disponerer areal eller husdyr når produksjonen skjer etter bestemmelsene i forskrift 4. oktober 2005 nr. 1103 om økologisk produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter og næringsmidler. Arealer og husdyr må inspiseres og godkjennes av Debio før tilskudd kan utbetales.

Som hovedregel er arealgrunnlaget det samme for tilskudd til økologisk landbruk som for areal- og kulturlandskapstilskudd. Unntakene er beskrevet nedenfor. Ved én søknadsomgang kan det ikke gis både omleggings- og arealtilskudd for samme areal, med unntak av grønngjødslingsarealer i andre karensår der det både kan gis arealtilskudd og omleggingstilskudd.

Definisjoner

- Økologisk landbruksproduksjon: Økologisk landbruksproduksjon er landbruksproduksjon som tilfredsstiller produksjonskravene i forskrift 4. oktober 2005 nr. 1103 om produksjon og merking av økologiske landbruksprodukter og næringsmidler.
- Karens: Karenstid er tiden fra påbegynt omlegging av en produksjon til produksjonen kan godkjennes som økologisk drevet. Arealet defineres i karenstiden som karensareal.
- Vekst og vekstgrupper: Se tab. 7.7.
- Dyreslag: Se kap. 7.4.2.

Omleggingstilskudd til økologisk landbruk

Tilskuddet gis som et årlig tilskudd for arealer som er under omlegging til økologisk landbruk. Tilskuddet gis per dekar med en sats uavhengig av vekst. Det gis ikke omleggingstilskudd for innmarksbeite. Bestemmelsene om avgrensning av tilskuddsberettiget grovfôrareal for areal- og kulturlandskapstilskudd anvendes ikke ved utmåling av omleggingstilskudd.

Ved søknadsomgangen 20. august 2013 gis det omleggingstilskudd for arealer i karens per 31.7.2013.

Omleggingstilskuddet avvikles for arealer som starter omlegging fra og med vekstsesongen 2014. Denne endringen vil ikke ha konsekvenser for arealer som allerede er under omlegging i 2013. Det er derfor et krav at arealer det utbetales omleggingstilskudd for på grunnlag av søknadsomgangen i august 2013 og tidligere, må drives økologisk minst 3 år etter omlegging.

Arealtilskudd til økologisk landbruk

Det gis arealtilskudd til økologisk landbruk for arealer som er godkjent som omlagt til økologisk landbruk senest 31.7.2013. Tilskuddet gis for arealer med vekster det gis areal- og kulturlandskapstilskudd for, samt arealer som brakkes.

Tilskudd til grønngjødsling

Det gis kulturlandskapstilskudd og arealtilskudd til grønn gjødsling av økologiske arealer og arealer i 2. års karens med følgende avgrensing:

- Grønn gjødsling på økologisk areal: Opp til 1/3 av det økologiske arealet kan være grønn gjødsling, forutsatt at 2/3 er økologisk korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.
- Grønn gjødslingsareal i 2. års karens: Opp til 1/3 av arealet kan være grønn gjødsling i 2. års karens, forutsatt at 2/3 av arealet (også konvensjonelt), er korn, potet, grønnsaker, frukt eller bær i samme søknadsomgang.

Fylkesmannen kan etter søknad gi dispensasjon til at en større andel av arealet er grønn gjødsling av hensyn til et hensiktsmessig vekstskifte, men det skal ikke gis tilskudd til grønn gjødsling av samme areal oftere enn hvert 3. år. Dersom det gis dispensasjon, kan fylkesmannen sette krav om at arealene drives økologisk og innenfor disse vekstgruppene i en gitt periode.

For at arealet kan godkjennes som grønn gjødsling, skal det dyrkes grovfôr og/eller grønnfôrvekster der alt plantemateriale slås og brukes til grønn gjødsling. Plantematerialet skal ikke brukes til fôr eller beites. Dersom grønn gjødslingen ikke skal pløyes ned før vinteren, kan arealet likevel høstbeites fra 1. september.

Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon

Det kan gis tilskudd til foretak som driver økologisk husdyrproduksjon eller har startet omlegging til slik produksjon. Definisjon av dyreslag er de samme som i tilskudd til husdyr.

Tabell 7.14 Foreløpige satser for beregning av tilskudd til økologisk landbruk 2014

Vekst Dyreslag	Omleggings- tilskudd, kr per daa per år	Areal- tilskudd, kr per daa per år	Tilskudd til økologisk husdyrproduksjon, kr per dyr per år ¹	
			AK-sone 1-4	AK-sone 5-7
Grønnsaker, frukt og bær ²	250	1 000		
Poteter ²	250	500		
Korn til modning og krossing ²	250	300		
Grønn gjødsling ²	250	500 ³		
Innmarksbeite ⁴	0	25		
Annet areal som blir drevet økologisk ²	250	25		
Melkeku ⁵			2 400	2 702
Ammeku ⁵			1 518	1 968
Andre storfe ⁵			402	564
Sau over 1 år per 1. januar, inkl. utegangersauer			342	414
Melkegeit ⁵ , ammegeit ⁶			162	186
Avlsgris ⁵			402	402
Slaktegris			260	260

¹ Tilskuddet gis fra og med første søknadsomgang etter at omlegging starter

² Utbetales på grunnlag av søknadsomgangen med søknadsfrist 20. august. Annet areal som drives økologisk inkluderer grovfôr og brakk.

³ Arealtilskudd for opp til en tredjedel av det totale økologiske arealet med grønn gjødsling. korn, potet, grønnsaker, frukt og bær. I tillegg gis det kulturlandskapstilskudd til økologiske grønn gjødslingsarealer og arealer med grønn gjødsling i andre karensår

⁴ Arealet normeres med faktor 0,6

⁵ Utbetales med grunnlag i 50 % av sats for dyr på registreringsdato 31. juli og 50 % av sats for registreringsdato 1. januar

⁶ Utbetales på grunnlag av søknadsomgangen med søknadsfrist 1. januar

Tilskudd til utviklingstiltak innen økologisk landbruk

Avsetningen til utviklingstiltak innen økologisk landbruk er 44 mill. kroner for 2013. Avsetningen økes med 1 mill. kroner i 2014, med flytting av til sammen 13 mill. kroner blir bevilgningen på 32 mill. kroner i 2014, jf. kap. 3.1.

8. UTVIKLINGSTILTAK**8.1 Tilskudd til dyreavl m.m.***Tabell 8.1 Tilskudd til dyreavl m.m., mill. kroner*

Ordning	2013	2014
Tilskudd til semin	30,67	30,67
Tilskudd til veterinærreiser	45,80	45,80
Tilskudd til avlsorganisasjoner	14,20	14,20
SUM	90,67	90,67

Satser for tilskudd til veterinære reiser

Tilskuddet består av:

- a) Skyssgodtgjørelse etter statens regulativ for reiser innenlands for avstander over 40 løpende km med egen bil eller leid skyss (båt, taxi)
- b) Reisetillegg fastsatt av avtalepartene. Satsene er som følger:
  - bil/motorsykkkel/tog: 4,00 kr/km
  - reisetid/ventetid (beregnet etter nærmere regler): 270 kr/t
  - ombordstigningstillegg: 75 kr

Tilskudd til avlsorganisasjoner

Rammen for tilskuddet videreføres. Det avsettes 0,5 mill. kroner til TYRs avlsprosjekt for norsk kjøttfeavl som gjennomføres i samarbeid med Geno, Nortura, Animalia, UMB, BioBank, Felleskjøpet og Nofima.

8.2 Tilskudd til frøavl m.m.*Tabell 8.2 Tilskudd til frøavl m.m., mill. kroner*

Ordning	2013	2014
Frøavl	9,02	9,02
Beredskapslager såkorn	1,0	4,50
SUM	10,02	13,52

8.3 Tilskudd rådgivning

Bevilgningen overføres til Norsk Landbruksrådgiving (NLR).

Tabell 8.3 Tilskudd til rådgivning, mill. kroner

Ordning	2013	2014
Grunntilskudd rådgivningsaktivitet	44,0	48,8
Byggteknisk planlegging	6,5	6,0
Maskinteknisk rådgivning	1,5	2,2
HMS-tiltak i landbruket		14,0 ¹⁾
Prosess fusjon NLR og Landbrukets HMS		1,0 ¹⁾
Økologisk rådgivning		6,0 ²⁾
Økt satsning på veiledning innen grøntsektoren		4,5
SUM	52,0	82,5

1. Overføres fra post 78.15 Tilskudd til Landbrukets HMS-tjeneste i Prop. 1 S (2013-2014).
2. Overføres fra post 50.11 Tilskudd til LUF i Prop. 1 S (2013-2014).

8.4 Tilskudd til pelsdyrfôrlag og tilskudd til pelsdyrfôr

Tabell 8.4 Tilskudd til pelsdyrfôr, mill kroner.

Ordning	2013	2014
Tilskudd til pelsdyrfôrlag	17,8	17,8
Tilskudd til pelsdyrfôr	5,4	5,4
SUM	23,2	23,2

Det kan foretas overføringer mellom de to delordningene innenfor bevilgningen på underpost 77.14.

8.5 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak

Tabell 8.5 Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak, mill. kroner

Ordning	2013	2014
Tilskudd til produsentsammenslutninger	0,10	-
Utvikling av plantemateriale - oppformering	10,00	11,00 ¹⁾
Utvikling av plantemateriale - Graminor	20,26	22,46
Utvikling av plantemateriale - Nordic Public-Private Partnership for Pre-breeding	1,20	1,20
Kvalitetstiltak settepotetavl	7,04	7,24
Tilskudd til premieringsordning økologisk kjøtt	0,10	
Handlingsplan plantevernmidler ²⁾	10,00	11,00
SUM	48,70	52,90

- 1) Avsetningen til Sagaplant økes med 1 mill. kroner.
- 2) Inkluderer inntil 2,0 mill. kroner til utprøving av plantevernmidler i småkulturer.

8.6 Tilskudd til fruktlager

Tilskuddet gis som et tilskudd per kg mottatt frukt. Bevilgningen til ordningen med tilskudd til fruktlager økes med 2,0 mill. kroner til 13,0 mill. kroner i 2014.

9. VELFERDSORDNINGER

9.1 Definisjoner

- *Avløserlag*: En organisasjon som har som formål å organisere og administrere avløsning innenfor et område der det ligger til rette for slikt samarbeid, og som er åpent for medlemskap for alle foretak i området som har rett på avløsertilskudd. Avløserlaget må være organisert med eget styre og vedtekter. Avløserlaget må være godkjent av fylkesmannen.
- *Avløserring*: To eller flere foretak som har gått sammen om å ansette felles avløser. Ringen må ha styre og vedtekter. Vedtektene må være godkjente av kommunen. Fellesbeite for melkeproduksjon som er organisert på samme måte, kan regnes som avløserring i beitesesongen.

9.2 Tilskudd til avløsning ved ferie og fritid

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning ved ferie og fritid står i forskrift om tilskot til avløsning. Minimumsalderen for avløserer reduseres fra 16 til 15 år fra 1. januar 2014. Søknadsfristen er 20. januar året etter at avløsningen har skjedd. Ved oversittelse av søknadsfrist, blir det foretatt en reduksjon i tilskuddet som gjengitt i kapittel 7.1.1.

Satsene som fastsettes i jordbruksoppgjøret, er foreløpige og Landbruks- og matdepartementet kan etter samråd med Norges Bondelag og Norsk Bonde- og Småbrukarlag justere satsene innenfor bevilgningen.

Maksimalbeløpet utgjør 72 000 kroner. Nedre grense for krav om tilskudd er 5 000 kroner. Satsene fremgår av tabellen nedenfor. Beregnet beløp mindre enn 300 kroner for summen av produksjonstilskudd og tilskudd til avløsning ved ferie og fritid blir ikke utbetalt.

Grunnlaget for fastsetting av tilskudd er dyretallet på foretaket per 1. januar i avløseråret. For slaktegriser og griser solgt som livdyr med levende vekt på minst 50 kg, gjess, kalkuner, ender, livkyllinger og slaktekyllinger, blir antall slaktede dyr og/eller antall solgte livdyr i foregående år, lagt til grunn for fastsetting av tilskudd. Tilskuddsatser, maksimalbeløp og nedre grense for krav om tilskudd er det samme i disse tilfellene.

Tabell 9.1 Tilskudd til avløsning for ferie og fritid i 2013(kr/dyr per år) med utbetaling i 2014

Dyreslag	Intervall	Sats kr/dyr
1 Melkeku	1-8 over 8 dyr	3 975 2 699
2 Ammekyr		952
3 Andre storfe		575
4 Melkegeiter og melkesauer	1-40 over 40 dyr	945 633
5 Sauer over 1 år / ammegeiter		499
6 Avlsgriser		1 137
7 Slaktegriser		39
8 Verpehøner og avlsdyr av ender, kalkuner og gjess		10
9 Hester alle dyr		1 137
10 Avlskaniner		283
11 Gjess/kalkuner/ender/livkyllinger/livkalkuner		3,48
12 Slaktekyllinger		0,43
13 Økologiske slaktekyllinger		1,66
14 Revetisper		312
15 Minktisper		91
16 Hjort alle		387

Definisjonen av dyreslag under kapittel 7.4.2 gjelder tilsvarende. Forøvrig gjelder disse definisjonene:

- *Avlskaniner*: Hunkaniner for kjøtt- eller ullproduksjon som har født minst ett kull.
- *Gjess/kalkuner*: Gjess og kalkuner som er slaktet i året før søknad fremmes.
- *Ender/livkyllinger/livkalkuner*: Ender som er slaktet i året før søknad fremmes. Solgte livkyllinger i året før søknad fremmes. Livkalkuner på inntil 28 uker, solgt i året før søknad fremmes.
- *Slaktekyllinger*: Kyllinger som er slaktet i året før søknad fremmes.

For satellittbesetninger i purkeringer gis tilskudd til avløsning ved ferie og fritid for det antall dyr som disponeres av satellitten på registreringsdato.

9.3 Tilskudd til avløsning ved sykdom m.v.

Vilkårene for å kunne motta tilskudd til avløsning sykdom m.v. står i forskrift om tilskot til avløsning. Minimumsalderen for avløserer reduseres fra 16 til 15 år fra 1. januar 2014.

Søknadsfristen er senest 3 måneder etter siste dag som gir rett til tilskudd.

Maksimal dagsats for tilskudd til avløsning ved sykdom mv. økes til 1 500 kroner fra 1. januar 2014. Maksimalt tilskudd per dag fastsettes for foretak med husdyrproduksjon ut fra tilskudd for ferie og fritid per 1. januar i søknadsåret. For foretak med helårs veksthusproduksjon blir maksimalt tilskudd fastsatt ut fra oppvarmet veksthusareal per 1. mars. For foretak med annen planteproduksjon blir maksimalt tilskudd for avløsning i onnetiden fastsatt på grunnlag av areal for ulike vekster per 31. juli foregående år og satsene per dekar og vekst. For foretak med honningproduksjon blir maksimalt tilskudd for avløsning i onnetiden fastsatt ut fra satser per bikube og antall bikuber per 1. april. Onnetiden er perioden fra 15. april til 1. oktober.

Foretak innenfor frukt- og grøntsektoren med produksjonsperiode ut over onneperioden, kan gis dispensasjon, slik at de kan motta avløsertilskudd ved sykdom ut over onneperioden.

Tilskudd blir gitt for faktiske utgifter til avløsning, opp til maksimal dagsats for det enkelte foretak. Hele søknadsperioden er grunnlag for utregning av det maksimale tilskuddet søker kan få utbetalt. Hele søknadsperioden er antall sykmeldte dager, antall dager med foreldrepermisjon osv. som det søkes om tilskudd for. Lange sykmeldinger og foreldrepermisjon kan deles opp i flere søknader. Ved gradert uttak av avløsertilskudd ved fødsel når søkeren benytter gradert uttak av foreldrepenger fra NAV, gjelder særlige beregningsregler fastsatt av Statens landbruksforvaltning.

Dagsatser for tilskudd til avløsning ved sykdom mv. settes som følger gjeldende fra 1. januar 2014:

Tabell 9.2 Kroner per dekar/bikube for fastsetting av maksimalt tilskudd, jf. tabell 9.3

Vekst	Sats i kr per dekar
Korn ¹⁾	48
Potet ¹⁾	220
Frukt og bær ¹⁾	960
Grønnsaker og andre planteprodukter ¹⁾	540
Bikuber	Sats per bikube
Bikuber ¹⁾	150

1. For foretak med plante- og/eller honningproduksjon gjelder tilskuddsordningen kun i onnetida, når en som har næringsinntekt fra foretaket som følge av sykdom mv. ikke kan delta i arbeidet i foretaket.

Tabell 9.3 Maksimalt tilskudd per dag og per foretak.

Husdyr- og plante ¹⁾ -produsenter:	Veksthusprodusenter:	Sats, kr
Maksimalt avløsertilskudd ferie og fritid / Maksimalt grunnlag for planteprodusenter	Veksthusareal, m ²	Maksimalt beløp
kr 5.000 – 12.000	285 - 714 m ²	510
kr 12.001 – 18.000	715 - 1071 m ²	740
kr 18.001 – 24.000	1072 - 1429 m ²	990
kr 24.001 – 30.000	1430 - 1786 m ²	1 240
kr > 30.000	> 1786 m ²	1 500

1. Produksjon av korn, poteter, frukt og bær, grønnsaker og andre planteprodukter, jf. tabell 9.2.

9.4 Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket

Den kollektive innbetalingen over jordbruksavtalen til sykepengeordningen, dekker tilleggspremien for økning av sykepengene fra 65 pst. til 100 pst. av inntektsgrunnlaget for sykdom utover 16 dager. Bevilgningen videreføres med 88,0 mill. kroner i 2014.

9.5 Andre velferdstiltak

Avsetning til Andre velferdstiltak i 2014 framgår av tabellen nedenfor.

Tabell 9.4 Andre velferdstiltak, mill. kroner

Ordning	2013	2014
Tilskudd til landbruksvikarordningen	55,0	62,0
Tilskudd til Landbrukets HMS-tjeneste	14,0	0 ¹⁾
Sum	69,0	77,0

1. Fra 2014 overføres 14,0 mill. kroner til Norsk Landbruksrådgivning (post 77.13) og øremerkes HMS-arbeid i landbruket, og økning på 1 mill. kroner overføres til post 77.13 for prosess fusjon Norsk Landbruksrådgivning og Landbrukets HMS, jf. tabell 8.3.

9.5.1 Tilskudd til landbruksvikarordningen

Tilskudd per årsverk landbruksvikarvirksomhet i avløserlagene er 270 200 kroner. Avløserlagene kan bruke inntil 40 000 kroner per årsverk til administrasjon, rekruttering, opplæring mv. Maksimal egenandel for bruk av landbruksvikar fra avløserlagene øker til 1 500 kroner, som tilsvarer maksimal dagsats i tilskudd til avløsning ved sykdom mv. Det er ikke krav om at landbruksforetak må være medlem i et avløserlag for å kunne motta bistand fra landbruksvikar.

9.6 Tidligpensjonsordningen for jordbrukere

Ordningen er regulert i forskrift om tidligpensjon til jordbrukere.

Satsene er 100 000 kroner for enbrukerpensjon og 160 000 kroner for tobrukerpensjon.

Grensen for annen inntekt for ektefeller/samboere ved søknad om tobrukerpensjon, dvs. beløpet for å komme inn under ordningen, er 100 000 kroner.

Det er adgang til å motta fleksibel alderspensjon etter Folketrygden fra fylte 62 år samtidig med tidligpensjon.

10. DRIFTSKOSTNADER

Til finansiering av administrative kostnader i forbindelse med arbeidsgrupper og evalueringer knyttet til ordninger under jordbruksavtalen avsettes 2,5 mill. kroner i 2014.

Oslo . juni 2013

Leif Forsell

Merete Furuberg

Nils T. Bjørke

VEDLEGG 1: BUDSJETTOVERSIKT JORDBRUKSOPPGJØRET

Tabell. Utslag av avtalen og foreløpig budsjett 2014, mill. kroner

Kapittel 1150				
Post	Benevnning	Budsjett 2013 ¹⁾	Endring	Budsjett 2014 ²⁾
01	Driftskostnader, utredninger og evalueringer	2,500		2,500
50.11	Tilskudd til LUF³⁾	1433,653	38,000	1196,653
50	Fondsavsetninger	1433,653	38,000	1196,653
70.11	Avsetningstiltak	30,400	2,000	32,400
70.12	Tilskudd til råvareprisutjevningsordningen m.v.	179,000	37,000	216,000
70	Markedsregulering, kan overføres	209,400	39,000	248,400
71	Tilskudd til erstatninger m.m. (overslagsbevilgning)	40,000	2,000	42,000
73.11	Tilskudd til norsk ull	130,000	4,400	134,400
73.13	Pristilskudd melk	576,700	21,000	597,700
73.15	Pristilskudd kjøtt	658,900	164,700	823,600
73.16	Distriktstilskudd egg	6,400		6,400
73.17	Distrikts- og kvalitetstilskudd på frukt, bær og gr.sak.	87,700	10,100	97,800
73.18	Frakttilskudd	342,700		342,700
73.19	Tilskudd til prisnedskrivning av korn	445,700	90,400	536,100
73.20	Tilskudd til matkorn	48,400	2,400	50,800
73.21	Tilskudd til potetspryt	42,400		42,400
73	Pristilskudd (overslagsbevilgning)	2338,900	293,000	2631,900
74.11	Driftstilskudd, melkeproduksjon og spes.kjøttprod.	1359,400	14,800	1374,200
74.14	Produksjonstilskudd, husdyr	2427,400	85,500	2512,900
74.16	Beitetilskudd	750,900	33,700	784,600
74.17	Areal- og kulturlandskapstilskudd	3247,000	-34,800	3212,200
74.19	Tilskudd til regionale miljøprogram	428,500	20,000	448,500
74.20	Tilskudd til økologisk landbruk	114,300	-4,300	110,000
74.22	Tilskudd til miljøvennlige spredemåter husdyrgjødsel	14,000	-14,000	0,000
74	Direkte tilskudd, kan overføres	8341,500	100,900	8442,400
77.11	Tilskudd til dyreavl m.m.	90,670		90,670
77.12	Tilskudd til planteavl m.m.	10,020	3,500	13,520
77.13	Tilskudd til rådgivning og teknisk planlegging	52,000	9,500	61,500
77.14	Tilskudd til pelsdyrforlag	23,200		23,200
77.15	Tilskudd til kvalitets- og salgsfremmende tiltak	48,700	4,200	52,900
77.17	Tilskudd til fruktlager	11,000	2,000	13,000
77	Utviklingstiltak, kan overføres	235,590	19,200	254,790
78.11	Tilskudd til avløsning for ferie/fritid	1168,319	5,800	1174,119
78.12	Tilskudd til avløsning ved sykdom m.v.	190,500	-4,100	186,400
78.14	Tilskudd til sykepengeordningen i jordbruket	88,000		88,000
78.15	Tilskudd til øvrige velferdstiltak	69,000	8,000	77,000
78.16	Tilskudd til tidligpensjonsordning	93,035	-1,800	91,235
78	Velferdsordninger, kan overføres	1608,854	7,900	1616,754
SUM KAP. 1150		14210,397	500,000	14435,397
Kapittel 4150:				
85	Markedsordningen for korn	59,520		59,520
SUM KAP. 4150		59,520	0,000	59,520
SUM KAP. 1150 OG KAP. 4150		14150,877	500,000	14375,877

1) Saldert budsjett 2013

2) Før evt. flytting av poster og bevilgninger, samt volum- og konsekvensjusteringer av overslagsbevilgningene

3) Konsekvensjustering av LUF innebærer at bevilgningen i 2014 reduseres med 275,0 mill. kroner

VEDLEGG 2: SONER FOR DISTRIKTSTILSKOTT FOR MJØLK**Sone A**

Omfattar landet utanom sone B – J.

Sone B*Østfold:*

Heile fylket.

Akershus:

Heile fylket.

Oslo:

Heile fylket.

Hedmark:

Eidskog, Sør-Odal, Nord-Odal, Stange, Løten og Hamar kommunar.

Områda i kommunane Kongsvinger, Grue, Åsnes, Våler, Elverum, Åmot og Ringsaker som ikkje er nemnde under sone C og D.

Oppland:

Lunner, Jevnaker, Gran og Østre Toten kommunar.

Områda i kommunane Gjøvik, Vestre Toten, Søndre Land, Nordre Land, Lillehammer, Gausdal, Øyer som ikkje er nemnde under sone C, D og E.

Buskerud:

Hurum, Røyken, Drammen, Lier, Nedre Eiker, Øvre Eiker, Flesberg, Modum, Krødsherad, Hole og Flå kommunar.

Områda i kommunane Kongsberg, Sigdal og Ringerike som ikkje er nemnde under sone C og D.

Vestfold:

Heile fylket.

Telemark:

Porsgrunn, Skien, Siljan, Nome og Sauherad kommunar.

Områda i kommunane Bø og Notodden som ikkje er nemnde under sone C og D.

Rogaland:

Strand kommune.

Av Eigersund kommune: Heile kommunen med unntak av dei bruk som er nemnde under sone C.

Lund og Hjelmeland kommunar: Heile kommunane unntatt bruka som er nemnde i sone C.

Av Bjerkreim kommune: Ørsdalen, Strandgardane langs Ørsdalsvatnet og heiagardane Sundvor, Austrumdal, Gravdal, Hatteskaret, Skiftinsholen, Dalen, Tjørn, Hytland, Netland, Efteland og Åsen.

Av Finnøy kommune: Bruka på øyane Finnøy og Talje.

Av Gjesdal kommune: Frafjord og Dirdal samt Rage og Mork.

Av Sola kommune: Øya Rott.

Av Rennesøy kommune: Brimse og sjølve Rennesøya.

Sør-Trøndelag:

Klæbu og Skaun kommunar med unntak av dei områda som er nemnde under sone C.

Av Bjugn, Selbu og Meldal kommunar: Heile kommunane med unntak av områda nemnde under sone C og D.

Av Malvik kommune: Heile kommunen med unntak av områda nemnde under sone C.

Av Melhus kommune: Heile kommunen med unntak av områda nemnde under sone C og D.

Av Midtre Gauldal kommune: Bruka i dalbotnen langs Gaula/Fora frå Hage bru til og med Kvernrod/Morset/Singsås stasjon og bruka på begge sider av Sokna til Haukdalsbrua.

Av Orkdal kommune: Bruka i dalbotn frå fjorden til Meldal grense. Bruka Grøtte 32/1, Solhus 203/1, Ekeli 42/2, Solbu Søndre 49/1.

Av Rennebu kommune: Heile kommunen så nær som dei områda som er nemnde under sone C, D og E.

Av Rissa kommune: Hasselvika med unntak av Aarlott 127/1 som er i sone C og bruka i nedre Rissa med følgjande avgrensingar: Sagelva, Fossbrua, utløpet av Flytelva i Botn, utløpet av Bergsbekken i Botn, Kammen, Esvikneset, dessutan bruket Flyta 66/1. Bruket Berg 63/13 er i sone C.

Bruka i Stadsbygd med følgjande avgrensingar: Slakken, Høglia, Blikksåsen, Lyngåsen og Råsålån.

Av Trondheim kommune: Heile kommunen med unntak av området nemnd under sone C.

Av Ørland kommune: Heile kommunen unntatt Storfosen og Kråkvåg.

Nord-Trøndelag:

Frosta kommune.

Av Inderøy kommune: Heile kommunen med unntak av tidlegare Mosvik kommune.

Av Levanger kommune: Heile området med unntak av området nemnd under sone C.

Av Steinkjer kommune: Heile kommunen med unntak av område som er nemnd under sone C, D og E.

Av Stjørdal kommune: Heile kommunen med unntak av området som er nemnd under sone C.

Av Verdal kommune: Heile kommunen med unntak av områda som er nemnde i sone C, D og E.

Sone C

Hedmark:

Av Elverum kommune: Bruka langs fylkesvegen rett aust for denne frå Åmot grense gjennom Julusdalen til den krysser riksvegen til Trysil. Bruka i Sørskogbygda, Nordskogbygda og på strekningen Bråtaalia - Sveva. Hernes.

Av Grue kommune: Grue Finnskog aust for lina Bruberget - Hvebergsjøen. Risberget vest for ei line Åsen - Stenrud - Skyrud - Vika samt gnr. 13 bnr. 26.

Av Kongsvinger kommune: Brandval Finnskog aust for lina Hvebergsjøen - Digeren samt bruket Verhaug 23/7.

Av Ringsaker kommune: Bruka over 550 m.o.h.

Av Stor-Elvdal kommune: Heile kommunen unntatt dei bruk som er nemnde i sonene D og E.

Av Rendalen kommune: Heile kommunen unntatt dei bruka som er nemnde i sone D.

Av Våler kommune: Gravberget og Risberget krinsar.

Av Åmot kommune: Heile kommunen unntatt bruka i Haugedalen og langs Glomma og dei distrikt som er nemnde i sone D.

Av Åsnes kommune: Hof - Åsnes Finnskog. Området aust for lina Grautsjøberget - Løvberget - nord for Husubækken - til veg ca. 2 km aust for Væltå - Flisbroen - Sæbuseter - Haukåsen - Heberget ved Vålers grense. Nordre og Søndre Åsa.

Oppland:

Av Etnedal kommune: Områda nedanfor Lunde bru.

Av Gjøvik kommune: området (bruka) ovanfor og vest for ei line frå Åndalen ved Vestre Totengrense - Sønsteby - Ålstad - Mæhlum - Kolstad - Neråsen - Neråsbakken - Storsveen - Rønningsveen - Ålseth Bru - riksveg 249 til Elvedalen - fylkesvegen til Etnestad nedre - Bjørge - Høyby ved Lillehammers grense. Bruka Brateng gnr. 48/15 og Austdal gnr. 222/1,2.

Av Gausdal kommune: Alle bruka som sokner til Tredjehøgdsvegen i Follebu inkludert bruka Valseth gnr. 128 bnr. 5 og Liom gnr. 121 bnr. 1. Alle bruka ovanfor Øverbygdsvegen i Østre Gausdal med unntak av Reistadgardane. Bruka i Svingvoll og omegn, Øygaardsgardane nord-øst for Ulva og bruka Hovde gnr. 206 bnr. 1 og Kleva gnr. 208 bnr. 2. Alle bruka ovafor desse som ikkje er nemnd i sone D. Bruka i krinsane Auggedal, Forseth, Bødal og Olstad sør for elva Dørja, og som ikkje er nemnde i sone D.

Av Nord-Fron kommune: Heile kommunen med unntak av bruka nemnde under sone D og E.

Av Lillehammer kommune: Dei bruk som ligg minst 550 m.o.h.

Av Ringebu kommune: Alle bruk som ikkje er nemnde under sone D og E.

Av Øyer kommune: Dei bruk som ligg minst 550 m.o.h., unntatt garden Nerli som er i sone D.

Av Sør-Fron kommune: Heile kommunen med unntak av områda som er nemnde i sone D og E.

Av Sør-Aurdal kommune: Heile kommunen unntatt dei bruka som er nemnde i sone D.

Av Vestre Toten kommune: Området innanfor grensa Eina - Raufoss (langs Hunnselva) - Nyjordet (etter Nysetvegen) - kommunegrensa mot Gjøvik (langs Veltmanåa). Herfrå følgjer ein kommunegrensa til Skjellbreia og Hunnselva i Eina sentrum.

Av Nordre Land kommune: Bruka på Austinniåsen, Loengbygda, og Dælibygda. Bruka i tidlegare Torpa herad som ikkje er nemnde under sone D.

Av Søndre Land kommune: Landåsbygda, Vestrumsbygda, Bergegarda og bruca på nord- og austsida av riksveg 33 mellom Gjøvik og Nordre Land, Nordre Austbygda og Søndre Austbygda.

Buskerud:

Dei bruk i fylket som ligg minst 550 m.o.h. og som elles ikkje er nemnde under sone C, D og E.

Rollag kommune.

Av Sigdal kommune: Bruka i Eggedal ovafor Kopseng.

Av Ringerike kommune: Hedalen ned til Strypefoss.

Av Kongsberg kommune: Bruka i Mykleområdet og Hoppestul.

Telemark:

Kragerø, Bamble og Drangedal kommunar.

Av Hjartdal kommune: Bruka som ikkje er nemnd under sonene D og E.

Av Bø kommune: Vatnar skulekrins. Østerliheia.

Aust-Agder:

Tvedestrand, Grimstad, Arendal, Åmli, Vegårshei, Gjerstad, Lillesand, Risør og Froland kommunar. Områda i Birkenes, Evje og Hornnes og Iveland kommunar som ikkje er nemnde under sone D.

Av Bygland kommune: Heile kommunen med unntak av bruca som er nemnde i D.

Vest-Agder:

Heile fylket unntatt områda som er nemnde under sone D og E.

Rogaland:

Karmøy, Haugesund, Tysvær, Vindafjord, Sauda, Forsand, Sokndal og Kvitsøy kommunar.

Av Bjerkreim kommune: Bruket Grøtteland gnr. 21, bnr. 1 og 2.

Av Hjelmeland kommune: Bruca nord for Årdalsfjorden, Mælsosen og Riskedalsvatnet.

Av Finnøy kommune: Heile kommunen unntatt bruca på øyane Finnøy og Talje.

Av Lund kommune: Bruca på vestsida av Lundevatnet frå og med Skåland og sørover.

Av Gjesdal kommune: Øvre og nedre Maudal. Byrkjedal. Øvstebødal.

Av Suldal kommune: Heile kommunen unntatt dei bruca som er nemnde i sone D.

Av Eigersund kommune: Bruca Eigelandsdalen 116/12 og Gystøl 119/1.

Hordaland:

Av Etne kommune: Tidlegare Etne herad.

Møre og Romsdal:

Av Surnadal kommune: Bruka i dalbotnen frå kommunegrensa mot Rindal ned til Surnadalsfjorden.

Av Rindal kommune: Bruka i dalbotnen langs elva Surna frå Rindal meieri til kommunegrensa mot Surnadal.

Sør-Trøndelag:

Av Bjugn kommune: Tidlegare Jøssund herad. Den delen av tidlegare Stjørna herad som ikkje er nemnd under sone D. Helland - Haugen og Brandvikområdet.

Av Midtre Gauldal kommune: Bruka langs Gaula frå og med Åsheim/Aunøien/Singsåsmo til Holta. Bruka langs austsida av Sokna/Stavilla frå Haukedalsbrua til Kjotrød/Lykkja. Bruka på vestsida av Sokna frå Haukedalsbrua til Fossumgrenda med Trøen.

Av Melhus kommune: Tidlegare Hølonda herad, med unntak av bruka nemnde under sone D. Tømmesdalen og Løksmyrene.

Av Meldal kommune: Området langs og nord for Åsskjerva og vest for Orkla med unntak av bruket i Stupelvik som er i sone D. Meldalsskogen med unntak av bruka Litj-Næve, Høydal, Stolsmo og Storbuan som er i sone D. Vest for Orkla; grendene Jerpstad, Resell, Hilstad, Syrstad, Hove, gardane Mosbrynd, Holan, Halsgjerd og Solem. Øst for Orkla; bruk i grendene Hoel, Fikke, Stokke og Lund, samt bruka Berg og Reberg.

Av Malvik kommune: Bruka i Nybrodalen. Mostadmarka.

Av Orkdal kommune: Heile kommunen unntatt områda nemnd under sone B og D. Bruka i Skjenaldalen; 254/1, 257/6, 255/3, 256/1, 260/3.

Av Rennebu kommune: Skjeppehaugen - Røra, nord for Rv 700. Nylia, Nesjan - Meldal grense på vestsida av Orkla.

Av Rissa kommune: Bruket Aarlott 127/1, Berg 63/13. Områda som ikkje er nemnde under sone B og D.

Av Selbu kommune: Selbustrand med bruka i Amdal, Solem, Espet/Tømra samt bruket Engan 17/2. Innbygda med bruka nord for Garbergselva frå og med Garberg 36/1 og austover, samt bruka Almå 50/10, Uglem 53/1 og Volseth 55/1. Mebonden med bruket Dyrdal 62/1. Øverbygda avgrensa til området Lien - Kyllotrø. Grenda Vikvarvet, med bruka i områda Samstad, Slind, Guldseth og Aftret.

Av Skaun kommune: Bruka på Kvernberget, Buvikåsen, Klett, Stavholt, Åsbygda, Vassbygda, Rekstadåsen, området er avgrensa av Myrindsbekken, fylkesvei 751 og elva Mora, Aunbygda og Østhus. Jåren, Melby, Kråkset/Lefstad og Svorkland.

Av Klæbu kommune: Bruket Tangen 35/8.

Av Trondheim kommune: Brattsberg krins og Jonsvatn krins.

Nord-Trøndelag:

Leksvik, Snåsa, Høylandet, Grong og Overhalla kommunar.

Av Verran kommune: Heile kommunen med unntak av områda nemnde under sone D.

Av Inderøy kommune: Tidlegare Mosvik kommune.

Av Levanger kommune: Bruka i Ertsåsen ovanfor Slåttsve samt bureisingsfeltet i Frol skogeigedomar. Buraune, bruka på Åsfjellet og bruka i Markabygd ovanfor Sjøstad.

Av Namsos kommune: Heile kommunen med unntak av områda nemnde under sone D.

Av Verdal kommune: Helgådalen ovanfor Ullvika, samt bruka på Hellbakkene og Årstadbakkane. Bruka i Tromsdalen og Åsan, Skavhaug og Kvernmo.

Av Namdalseid kommune: Heile kommunen så nær som dei områda som er nemnde under sone D.

Av Stjørdal kommune: Vigdenes krins, Åsanfeltet, Beitland og Buland. Ytteråsen og Øvre Langstein krins. Sundal.

Av Steinkjer kommune: Områda i dalføret frå Lia i vest til Borgan/Støstad i aust i gamle Kvam kommune. Bruka Vanebo 377/1, Vanebo 377/3, Linåssveet 377/4, Haugtun/Vanebo 377/17, Linåbakken 378/5, Tisløv 378/6, Søraunet 379/2 og Skei 379/6.

Sone D*Hedmark:*

Av Tynset kommune: Dei områda som ikkje er nemnde under sone E.

Av Alvdal kommune: Heile kommunen unntatt Strålsjøåsen, som er i sone E.

Av Stor-Elvdal kommune: Atna krins.

Av Rendalen kommune: Midtskogen, Finnstad, Undsetbrenna og Hanestad.

Av Åmot kommune: Osen, Osdalen, Valmen og Slemdal.

Av Elverum kommune: Bruka frå Klingenberg og Ørbekken fram til Trysil grense.

Oppland:

Dovre kommune.

Vågå kommune: Heile kommunen med unntak av områda Synsteliene, Skårvangen og Øvregardane i Skogbygda.

Sel kommune: Heile kommunen med unntak av områda nemnde i sone E.

Lom kommune: Heile kommunen med unntak av Bøverdalen ovafor Røysheim som er i sone E.

Skjåk kommune: Heile kommunen med unntak av Bråtå og Billingsdalen som er i sone E.

Lesja kommune: Heile kommunen med unntak av Rånåbygd som er i sone E.

Av Sør-Fron kommune: Kvarvet, Kile, Øverbygda øvre, Baukholgrenda øvre, Toftegrenda. Hola og Heggelihaugen i Søre Lia.

Av Nord-Fron kommune: Leinebakkene, bruket Ølvstad 245/21, Sødorp øvre. Rustelia langs vegen Brattliflata - Klemetsrud og ovanfor.

Av Vang og Vestre og Øystre Slidre kommunar: Heile kommunen med unntak av dei bruka som er i sone E.

Av Ringebu kommune: Venabygd krins ned til og med Rudi øvre. Risstubben og Vekkom øvre (Stensgrenda). Odloia. Brekkom krins ned til utstillingsplassen på Flya. Rudrudgrenda og Liagrenda. Bruka Hageødegården 150/9, Bakken 158/2, Korshagen 151/2, Åsen 116/2, Sikle 64/6 og Glimt/Skotte 71/2.

Av Øyer kommune: Garden Nerli.

Av Etnedal kommune: Områda ovafor Lunde bru.

Av Nord-Aurdal kommune: Heile kommunen med unntak av Øvrevegen Skrautvål og Sletti gnr. 23 bnr 7.

Av Sør-Aurdal kommune: Reinli med Stavdalen, Hedalen og Leirskogen. Alle bruk over 600 m.o.h

Av Gausdal kommune: Alle bruk som ligg minst 600 m.o.h. i Østre Gausdal solside, Lieshøgda og Øygardane, med tillegg av bruket Løype gnr. 210 bnr. 8. Alle bruk som ligg minst 550 m.o.h. i krinsane Auggedal, Forseth, Bødal og Olstad sør for Dørja, med tillegg av bruket Solset gnr. 51 bnr. 1. Krinsane Nedre og Øvre Svatsum og Olstad vest for elva Dørja.

Av Nordre Land kommune: Nord-Torpa. Vest-Torpa. Skartlibygda og Skinnerlibygda i Aust-Torpa. Åsli krins.

Buskerud:

Hemsedal kommune: Dei områda som ikkje er nemnde i sone E.

Av Gol kommune: Heile kommunen med unntak av Grønli som er i sone E.

Av Nore og Uvdal kommune: Heile kommunen med unntak av dei områda som ikkje er nemnde i sone E.

Av Nes kommune: Børtnesødegardane, Liagardane, Haugeplassgrenda og Garnås.

Av Ål kommune: Heile kommunen med unntak av Vats, Leveld, Votndalen, Kvinnegardslia som er i sone E.

Telemark:

Nissedal og Fyresdal kommunar.

Av Hjartdal kommune: Hjartdal sokn samt Skårdalsgrenda i Lonar krins og Tjønnåsgrenda.

Av Notodden kommune: Gransherad og bruket Årlia.

Av Seljord kommune: Heile kommunen med unntak av Åmotsdal og bruka i Svartdal og på Seljordsheia.

Av Kviteseid kommune: Heile kommunen med unntak av områda som er nemnde under sone E.

Aust-Agder:

Valle kommune.

Av Iveland, Birkenes, Evje og Hornnes: Alle bruk over kote 300. Området øst for riksvei 8, nord for riksvei 403 og fylkesveien mellom Iveland og Vatnestrøm, i øst avgrenset mot riksveiene 405 og 42.

Av Bygland kommune: Bruka Gakkestad gnr. 21/2, Lidtveit gnr. 22/1 og Haugetveit gnr. 23/1 i Åraksbø.

Vest-Agder:

Av Hægebostad, Åseral, Kvinesdal kommunar: alle bruka nord for rv. 42 over 300 m.o.h..

Av Sirdal kommune: Alle bruka nord for rv. 42 over 300 m.o.h. som ikkje er nemnd under sone E.

Rogaland:

Bokn og Utsira kommunar.

Av Suldal kommune: Bruka frå Våge og innerter. Bruket Kjetilstad gnr. 40 og bruket Slagstad gnr. 39. Fjellbygda i Erfjord.

Hordaland:

Heile fylket unntatt områda i Etne kommune som er nemnde under sone C.

Sogn og Fjordane:

Heile fylket.

Møre og Romsdal:

Heile fylket med unntak av dei delane av kommunane Surnadal og Rindal som er nemnde under sone C samt bruka på Brøste i Rauma kommune som er i sone E.

Sør-Trøndelag:

Hitra, Frøya, Hemne, Snillfjord, Osen og Agdenes kommunar.

Av Oppdal, Roan og Åfjord kommunar: Heile kommunen med unntak av områda nemnde i sone E.

Av Bjugn kommune: Nord-Stjørna ut til og med Søtvika. Valsøya.

Av Meldal kommune: Bruka Stupelvik, Litj-Næve, Høydal, Stolsmo, Storbuane og Agholt 168/1.

Av Orkdal kommune: Området nord/vest for Rove til grensa mot Agdenes. Området nord/vest for Harrang. Gjønnnes/Sølberg og Ustjåren. Søvassli, Knubben og Rise.

Av Midtre Gauldal kommune: Heile kommunen unntatt områda som er nemnde under sone B, C og E. Med bruka 215/1, 217/1, 222/1, 224/9, 229/1 og 26/1 i Gaulas dalside.

Av Holtålen kommune: Heile kommunen unntatt Aunegrenda og gamle Ålen herad som er i sone E.

Av Tydal kommune: Heile kommunen med unntak av bruka i Stugudalen og på Løvøya.

Av Rennebu kommune: Den del av kommunen som ligg ovafor Skjeppehaugen.

Av Rissa kommune: Bergmyran og tilgrensa bruk nord for Alset bru. Rødsjø, Øyan og Fiksdal. Bruka Nesli 76/3 og Skimmeli 71/1 i Modalen og bruka i Åsbygda i Stadsbygd, inkludert Johnslis 37/1.

Av Ørland kommune: Storfosna og Kråkvåg.

Av Selbu kommune: Alle bruka i Flora og i Sjøbygda.

Av Melhus kommune: Bruka som ligg i grendene Næve, Holtet/Tverrhaugen og Litj-Fuglås.

Nord-Trøndelag:

Fosnes og Flatanger kommunar.

Av Meråker kommune: Heile kommunen med unntak av områder som er nemnd under sone E.

Av Namdalseid kommune: Området nord og vest for Alteskaret. Almlia og Vestre Fjellbygd, Statland.

Av Namsos kommune: Øvre Bangdal, Botnan, Elvalandet og Otterøy.

Av Nærøy kommune: Den delen av kommunen som ligg sør for Sørsalten, vest for line frå Leirvika i Sørsalten til Kolvereidvågen og områda nord for Follafjorden.

Av Verdal kommune: Sul.

Av Steinkjer kommune: Gaulstadgrenda.

Av Verran kommune: Krinsane Selet og Fjellet. Bruka Holden 25/15. Almli 79/2 og Almås 79/3. Ørsjødalsfeltet til og med Lyngset. Fjellgardane i Malm.

Sone E*Hedmark:*

Os, Trysil, Tolga, Folldal og Engerdal kommunar.

Av Alvdal kommune: Strålsjøåsen.

Av Stor-Elvdal kommune: Sollia.

Av Tynset kommune: Kvikne, Kvikneskogen, Fådal og Lonås. Telmo 62/9, Eggmo 62/10 og Fjellstad 62/11. Brydalen.

Oppland:

Av Sør-Fron og Gausdal kommunar: Espedalen.

Av Nord-Fron kommune: Kvikne, Skåbu og Lauvåsfeltet.

Av Etnedal kommune: Bruk som ligg 700 m.o.h.

Av Sel kommune: Murudalen, Tolstadåsen (inkl. bruket Gringstuen gnr. 276/3), Bruka i Øverbygda i Heidal, og høgareliggjande bruk i Otta-området.

Av Lom kommune: Bøverdalen ovafor Røysheim.

Av Skjåk kommune: Bråtå og Billingstad.

Av Lesja kommune: Rånabygd.

Av Vågå kommune: Områda Synsteliene, Skårvangen og Øvregardane i Skogbygda.

Av Vang kommune: Liagardane (Kjørlien - Austreim). Øvre og nedre Dalen, Vestsida og Høre (øvre N + S).

Av Nord-Aurdal kommune: Øvrevegen Skrautvål og Sletti gnr. 23 bnr.7.

Av Vestre Slidre kommune: Bruk med innkjøring mellom Finneberg og Magistadkrysset, vidare øvrevegen i Røn fram til krysset ved Rudvang og vidare øvre vegen til Nord-Aurdal grense. Bruk med innkjøring på vegen frå Vanggrensakrysset ved Eggebakken. Øyebygda (ned til skarpsvingen). Bruka Høyne gnr. 26/1, Høyne gnr. 26/2 og Krøssengen gnr. 24/3.

Av Øystre Slidre kommune: Lykjegrenda, Liagardane. Bruka langs riksveg 51 ned til Varpet. Bruk som ligg langs vegen etter Heggebø skule og Røbølsbygda. Bruk med innkjøring frå vegen frå bommen mot Juvika, sørover til krysset mot skiferbruddet og i øvre vegen ved Kollstadbygda ned til Rogne Samvirkelag. Bruk med innkjøring på vegen frå krysset ved Rognli/Mo mot Øyangen.

Buskerud:

Hol kommune.

Av Gol kommune: Grønlia.

Av Hemsedal kommune: Hemsedal ned til Trøimsåni og Lykja, Ålrust og Eikre.

Av Nes kommune: Rukkedalen.

Av Nore og Uvdal kommune: Alle sidedalane og hoveddalføret ovafor Dokkebergfossen.

Av Ål kommune: Vats, Leveld, Votndalen, Kvinnegardslia.

Telemark:

Tinn, Vinje og Tokke kommunar.

Av Hjartdal kommune: Tuddal sokn.

Av Kviteseid kommune: Brunkeberg sokn og bruket Hovdekleiv.

Av Seljord kommune: Åmotsdal sokn samt bruka i Svartdal og på Seljordsheia.

Aust-Agder:

Bykle kommune.

Vest-Agder:

Av Sirdal kommune: Øvre Sirdal.

Møre og Romsdal:

Av Rauma kommune: Bruka på Brøste.

Sør-Trøndelag:

Røros kommune.

Av Holtålen kommune: Aunegrenda og tidlegare Ålen herad.

Av Roan kommune: Området mellom Langløftet og grensa mot Åfjord.

Av Tydal kommune: Bruka i Stugudalen og på Løvøya.

Av Rennebu kommune: Nerskogen til og med Meåsen.

Av Midtre Gauldal kommune: Bruka i dalføra Bua og Endalen, avgrensa frå og med tettstaden Enodden og sørover.

Av Oppdal kommune: Nerskogen, Storlidalen frå og med Stenboeng utover til Storligrenda og Drivdalen ovafor Isbrekka.

Av Åfjord kommune: Området mellom brua nord for Børmark og grensa mot Roan.

Nord-Trøndelag:

Namsskogan og Vikna kommunar.

Av Nærøy kommune: Dei områda av kommunen som ikkje er nemnde i sone D inkl. Nærøya.

Av Meråker kommune: Bruka i dei avgrensa fjellgrendene Stordalen, Teveldalen og Fersdalen.

Av Verdal kommune: Vera.

Av Steinkjer kommune: Lustadgrenda.

Nordland:

Distrikta sør for Polarsirkelen med unntak av dei områda som er nemnde under sone F og G.

Sone F*Nord-Trøndelag:*

Røyrvik, Leka og Lierne kommunar.

Nordland:

Distrikta sør for Vestfjorden og nord for Polarsirkelen med unntak av dei områda som ligg i sone G.

Vega, Træna, Lurøy, Rødøy, Dønna og Herøy kommunar.

Av Hattfjelldal kommune: Heile kommunen med unntak av dei bruk som er nemnde i sone G.

Av Rana kommune: Røssvassdalen ned til Røssvold. Området Langvatnet.

Av Grane kommune: Bruka Stormoen gnr. 81/4 og 81/6.

Av Vefsn kommune: Elsfjord og Drevvatn etter følgjande avgrensing: Frå aust langs Kaldåga ned til Ømmervatn - over Ømmervatn - over Helfjellet - ned Mølnbekken til Drevjælva og vidare opp Tveråga, Eiterådalen gnr. 29/1 og Hundåla, Oppland, Husvika og Vestvågan.

Av Brønnøy kommune: Sauren, Velfjorden og Tosen-området. Grensa mot Brønnøy blir sett ved Gåseheia, slik at gnr. 114 Salbu blir med i sone F.

Av Alstahaug kommune: Lauvøylandet krets. Austbø og Mindland.

Av Nesna kommune: Hugla, Handnesøy og Tomma.

Av Leirfjord kommune: Sundøy.

Vevelstad kommune.

Av Bindal kommune: Gaupen, Skotnes og Harangen.

Sone G*Nordland:*

Lofoten, Vesterålen og Ofoten.

Hamarøy og Tysfjord kommunar.

Av Rana kommune: Dunderlandsdalen ned til Storforshei, Grønnfjelldalen, Plurdalen ned til Villen, Rausandaksel og Bjørnvassli.

Av Grane kommune: Bruka i Fiplingsdalen samt bruket ved Svartvatn og bruket Svenningdal gnr. 55/18.

Av Hattfjelldal kommune: Bruka som ligg i området Røssvatnet inkl. Favnvatnet og Krutådalen.

Av Hemnes kommune: Bruka i Bleikvassli ned til Stabbfossen, Bjerkadalen (5 høgtligjande gardar) og 4 bruk i Brygfjelldal.

Av Vefsn kommune: Austerbygda samt bruca 84/1 og 84/6 i Herringbotn, Ravassåsen 93/1.

Troms:

Heile fylket med unntak av dei områda som er nemnde i sone H og I.

Sone H

Troms:

Lyngen, Karlsøy og Storfjord kommunar.

Av Balsfjord kommune: Lakselvdalen.

Av Tromsø kommune: Ringvassøy, Reinøy, Rebbenesøy, Sandøya, Musvær, Vengsøy, Ullsfjord/Oldervik/Sørfjord.

Sone I

Troms:

Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen kommunar.

Finnmark:

Alta kommune.

Sone J

Finnmark:

Heile fylket med unntak av Alta kommune.

VEDLEGG 3: SONER FOR DISTRIKTSTILSKUDD FOR KJØTT

Sone 1

Omfatter landet utenom sone 2 – 5.

Sone 2

Sone 2 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Østfold:

Av Hvaler kommune: De områder av kommunen som ligger øst for Løperen.

Akershus:

Hurdal kommune.

Av Eidsvoll kommune: Tidligere Feiring herred og bruka øst og nord for Minnesund og ovenfor Tjernsmo.

Av Nannestad kommune: Området vest og nord for en linje Herstua - Dal - Sjøvold til Hurdalsjøen og bruka nord for riksvei 120 fra Herstua til Borhaug.

Hedmark:

Kongsvinger, Nord-Odal, Eidskog, Grue, Åsnes, Våler og Elverum kommune.

Av Ringsaker kommune: Områdene ovenfor 350 m.o.h. og brukene i Brøttum sogn fra og med Freng og oppover. Brukene Ulven gnr. 393/1, Simenstad 138/1, Skyberg 225/1 og Båberg 134/1.

Av Stange kommune: Hele kommunen med unntak av følgende område som er i sone 1: Området vest for ei linje fra Gjøvika nord for Tangen – Sørholte – Uthuskrysset, Maagardskrysset og derfra vest for veien til Løten grense ved Klevfoss.

Av Løten kommune: Hele kommunen med unntak av følgende område som er i sone 1: Området sør og vest for linje Fv.115 fra Vangs grense til Heimdal og derfra rett sør til Aanestad-krysset, videre veien til Vealund og Brovoll, derfra nord for Svartelva til Romedal grense.

Av Hamar kommune: Områdene over 350 m.o.h. i tidligere Vang kommune.

Av Stor-Elvdal, Åmot og Rendalen kommune: De områder som ikke er nevnt under sone 3.

Oppland:

Lillehammer, Gjøvik, Øyer, Vestre Toten, Jevnaker, Lunner, Gran og Søndre Land kommune.

De områdene i kommunene Skjåk, Lom, Gausdal, Sør-Fron, Nord-Fron, Vågå, Sel, Ringebu, Nordre Land, Nord-Aurdal og Sør-Aurdal som ikke er nevnt under sone 3.

Av Østre Toten kommune: Områdene ovenfor 350 m.o.h. og brukene Skjefstad 188/1, Rise 194/1, Rise søndre 194/10, Skinstad 198/3, Skinnestad 198/1 i Lensbygda og Olterud 206/2, Rødningsby 44/1, Byvegen 202/1 og Ravensborg 201/7 på Skreia, samt Vestre Garder 189/4 og Kalrustad Vestre 122/1.

Buskerud:

Flå, Krødsherad, Flesberg, Rollag kommune.

De områdene i kommunene Nes, Gol, Nore og Uvdal som ikke er nevnt under sone 3.

Av Sigdal kommune: Grenda Grønnhovd, Finnerudskogen, Grenskogen og Håsskogen. Området ovenfor Sandbråten.

Av Kongsberg kommune: Jondalen, Meheia, Bevergrenda, Raumyr, Mykleområdet og Hoppestul.

Av Øvre Eiker kommune: Lurdalen.

Av Ringerike kommune: Ådal ned til Ringen. Soknedalen ned til Bårnås bru.

Vestfold:

Av Nøtterøy kommune: Øyene Hvalø og Søndre Årø.

Telemark:

Hele fylket unntatt de områdene i kommunene Kviteseid, Fyresdal, Seljord og Hjartdal som er nevnt under sone 3.

Aust-Agder:

Hele fylket unntatt Bykle og Valle kommune samt de bruk i Bygland kommune som er nevnt under sone 3.

Vest-Agder:

Hele fylket.

Rogaland:

Eigersund, Haugesund, Sokndal, Lund, Forsand, Strand, Hjelmeland, Suldal, Sauda, Finnøy, Kvitsøy, Bokn, Tysvær, Karmøy, Utsira og Vindafjord kommune.

Av Bjerkreim kommune: Ørsdalen, Strandgardene langs Ørsdalsvatnet og heigardene Sundover, Austrumdal, Grøttedal, Gravdal, Hatteskaret, Skiftingsholen, Dalen, Tjørn, Hytland, Netland, Efteland og Åsen.

Av Gjesdal kommune: Frafjord, Dirdal samt Mork. Øvre og Nedre Maudal, Byrkjedal og Øvstebødal.

Av Sola kommune: Rott.

Av Rennesøy kommune: Brimse.

Hordaland:

Hele fylket unntatt de områdene som er nevnt under sone 3.

Sogn og Fjordane:

Hele fylket unntatt de områdene som er nevnt under sone 3.

Møre og Romsdal:

Hele fylket unntatt de områdene som er nevnt under sone 3.

Sør-Trøndelag:

Klæbu, Hemne, Snillfjord, Hitra, Frøya, Ørland, Agdenes, Rissa, Bjugn, Åfjord, Roan, Osen og Meldal kommune.

Av Holtålen, Midtre Gauldal, Selbu og Rennebu kommune: De områdene som ikke er nevnt under sone 3.

Av Malvik kommune: Mostadmarka og Nybrodalen.

Av Trondheim kommune: Bratsberg krets og Jonsvatn krets.

Av Melhus kommune: Området fra og med Kottum og sør for Holem. Området mellom Kvål til og med Røskaft unntatt sidedalene og de flatere terrasser ved Kvål som er i sone 1.

Løkmyrene, gnr. 51/2, 50/2 og 13/1. Tidligere Hølonda herred og Tømmesdalen.

Av Skaun kommune: Området ovenfor følgende grense: Bruka vest for elva Viggja fra grensa mot Orkdal. Fra Helbekken ved Viggja og østover mellom Lien og Engen, langs skogen ned til riksveg 65 mellom Nygården og Tinden. Grensa følger så riksveg 65 til Eli-grense, langs vegen til fylkesveg 772 til Fossan. Derfra mellom bruka gnr. 148/1 og 151/1 ned til riksveg 709.

Videre langs denne til Daløya. Derfra langs Børsaelva til grensa Hanberg 168/3 og videre mellom 168/1 og 168/3 over skogen til elva Meia som den følger nord til sjøen. Derfra går grensa østover langs sjøen til Hammerbekken til Nuvika, videre langs fylkesveg 801 til Snøfugl og videre sørøst til Saltnesberga, som den følger sør om Lykkja 6/5 og ned til elva Vigda. Følger elva videre nedover til Huseby, østover mellom gnr. 10/1 og 14/1 og sør og øst for tunet på Huseby og nord til sjøen. Bruket Østhus.

Av Orkdal kommune: Hele kommunen unntatt bruka i dalbotnen som er i sone 1.

Nord-Trøndelag:

Namsos, Leksvik, Verran, Namdalseid, Snåsa, Grong, Høylandet, Overhalla, Fosnes, Flatanger, Vikna og Nærøy kommune.

Av Meråker kommune: Hele kommunen unntatt de områder som er nevnt under sone 3.

Av Stjørdal kommune: Området ovenfor Einang fra og med Skjervdalen. Boråsgrenda samt resten av Forradalen fra og med Fordal bruk i Foradalen. Vassbygda ovenfor Mæla til og med Lundåsen. Øvre Lånke. Vigdenes krets. Åsanfeltet, Beitland og Buland. Ytteråsen og Øvre Langstein krets. Sunndal.

Av Levanger kommune: Området utenfor Sveberg - Olden - Geirset - Kongshaug - Munkrødstad nedre - Fossen - Mostad - Matbergaunet - Sørmarka - Lund - Sunde øvre - Hojemstjønna - Elgseter - Reitan - Myrvang - langs Stokkavola til Avdal - Spilsetbakken - Brakstad - Hopla - Hamarøy - Furnes - Vestli - samt Slengsgrenda og bruket Vandvik 69/10. Bruka i Ertsåsen ovenfor Slåttsve samt bureisingsbruka på bureisningsfeltet i Frol skogeierdommer. Buraune, bruka på Åsfjellet og bruka i Markabygda ovenfor Sjøstad.

Av Frosta kommune: Området innenfor ei linje fra Ulviksveet til Fagerheim 42/1, langs Fv. 64 til Romma - Kvamme lille (inkludert Solvang, Volden, Kvamvold, Kvamstad og Kvamme lille) - langs Fv. 61 til Fossli + Sørengplassen og Aatlo - Helland, videre i rett linje til pkt. Frosta Statsalmenning - Levanger kommune. Fra dette punkt langs kommunegrensa til Lillevik 53/1.

Av Verdal kommune: Området utenfor og ovenfor linja Gresset - Augla - Lyngåsen - Jermstad vestre - Brannhaug - Gudding nedre - Skjördal - Sveberg, unntatt bruka i dalbotten og på elveterrassene vest for Vuku kirke som er i sone 1. Helgådalen overfor Ullvilla, samt bruka på Hellbakkene og Årstadbakkene. Bruka i Romsdalen og Åsan, Skavhaug og Kvernmo, Vera og Sul.

Av Steinkjer kommune: Området i tidligere Kvam og Stod herreder og bruka i tidligere Beitstad herred unntatt Bartnes og Moen kretser, samt bruka i Austlid krets i tidligere Egge herred, samt bruka ovenfor Fossum Bruka i tidligere Ogndalen herred ovenfor Vibe - Oftenåsen. Av tidligere Sparbu herred: Skarpnes krets og bruka ovenfor linja Oftenåsen - Hofstad - Rygg - Svepstad - Rokka - Veiesdalen - Vådalsvatnet samt Trøgstad-grenda. Gaulstadgrenda.

Av Inderøy kommune: Røflogrenda. Området innenfor en linje fra Skarnsundet til Tittinghalla - vegdelet ved Klepp - rett linje vegdelet til Ulstad til kryssing med veg Lyngstad/Reitensjøen ved Folsanden samt Kjelsås 41/1 og Vollan 21/1. Videre området innenfor en linje fra utløpet av Henjaelva i sjøen - Trondstadbakken - Dalengåsen - Sakshaugberg - Heggåsen - vegdelet Refsås/Rv. 761 - langs Rv. 761 - Gangstad - Korsen - langs Fv. 229 til grensa mellom Hembre/Vikan til sjøen. Bruket Åsvangen 40/2 og bruket Almenningen gnr. 75/1. Tidligere Mosvik kommune.

Sone 3

Sone 3 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Hedmark:

Os, Tolga, Tynset, Alvdal, Folldal, Engerdal og Trysil kommune.

Av Stor-Elvdal kommune: Sollia, Atna krets.

Av Rendalen kommune: Midtskogen, Finstad, Undsetbrenna og Hanestad.

Av Åmot kommune: Brukene i Osen-området nord og sør for Nyjord på Oskjølen.

Oppland:

Dovre, Lesja, Vang, Vestre Slidre, Øystre Slidre og Etnedal kommune.

Av Skjåk kommune: Bråtå og Billingsdalen.

Av Lom kommune: Bøverdalen ovenfor Røysheim.

Av Sel kommune: Murudalen, Leirflaten, Lusæter, Tolstadåsen og Rostgrenda. Øverbygda (inkludert bruket N. Åseng gnr. 180/4) samt baksia (35 bruk sørvest for elva Sjoa) i Heidal og følgende områder i gamle Sel kommune: Selsverket over 400 m.o.h., Rusten, Solhjemslien gnr. 201/2, Liagrenda og Ottadalen over 400 m.o.h. Bruket Gringstuen gnr. 276/3.

Av Nord-Fron kommune: Skåbu og Tverrbygda, Lauåsfeltet og Kvikne.

Av Sør-Fron kommune: Espedalen, Kvarvet og Øverbygda.

Av Gausdal kommune: Espedalen, Olstad vest for Dørja og Nedre Svatsum. Øvre Svatsum.

Av Vågå kommune: Synstlien, Skårvangen, Øvregardene, Øvre Nordherad, Skogbygda.

Av Ringebu kommune: Venabygda til Rudi og Brekkom. Imsdalen.

Av Nordre Land kommune: Nord-Torpa, Skinnerlibygda, Skartlien og Vest-Torpa.

Av Nord-Aurdal kommune: Bruk som sokner til veggen fra Øystre Slidres grense (Meisdalen)

og ned til Døvrekrysset. Områdene Fodnesgrenda, Åbjør, Golsfjellet og Steinsetbygda.

Av Sør-Aurdal kommune: Leirskogen.

Buskerud:

Hemsedal, Ål og Hol kommune.

Av Gol kommune: Grønlia.

Av Nes kommune: Rukkedalen, Børtnes-ødegårdene, Garnås, Liagårdene og Haugaplassgrenda. Nes Saueavlslag.

Av Nore og Uvdal kommune: Alle sidedalene og hoveddalføret overfor Dokkebergfossen.

Telemark:

Tinn, Vinje og Tokke kommune.

Av Hjartdal kommune: Tuddal sokn.

Av Seljord kommune: Åmotsdal sokn og Svartdal til og med brukene som sokner til Natadalsvegen. Åsan-gårdene.

Av Kviteseid kommune: Brunkeberg sokn og bruket Hovdekleiv.

Av Fyresdal kommune: Kleivgrend, Åslandsgrend, Birtedalen og området Fjellgardane.

Aust-Agder:

Bykle og Valle kommune.

Av Bygland kommune: Brukene Nedre Gakkestad 21/2, Lidtveit 22/1, Lidtveit 22/2, Lidtveit 22/3 og Haugetveit 23/1.

Hordaland:

Bømlo, Austevoll, Sund, Fjell, Askøy, Meland, Øygarden, Radøy, Lindås, Fedje, Austrheim og Masfjorden kommune.

Av Odda kommune: Området opp og øst for Skare.

Av Eidfjord kommune: Øvre Eidfjord.

Av Vaksdal kommune: Bergsdalen og Øvre Eksingedalen.

Av Voss kommune: Vossestrand nord og øst for Vinje. Raundalen opp for Klyve, Bordalen opp for Fære/Rio og området vest for Bulken, Helgaset, Hilstestveit, Øvre Fenne og Bulko.

Sogn og Fjordane:

Gulen, Solund, Hyllestad, Askvoll, Fjaler, Flora, Bremanger, Vågsøy og Selje kommune.

Av Gaular kommune: De områder som tidligere tilhørte Fjaler kommune.

Av Luster kommune: Veitastrond og Jostedalen.

Møre og Romsdal:

Vanylven, Sande, Herøy, Sandøy, Midsund, Smøla og Aure kommune.

Av Volda kommune: Hele sørsida av Voldsfjorden. Austefjordområdet med avgrensning på nordsiden t.o.m. Hjartåbygda.

Av Ørsta kommune: Tidligere Hjørundfjord kommune med unntak av Bondalen.

Av Haram kommune: Fjørtoft.

Av Stranda kommune: Tidligere Synnlyven kommune med Geiranger. Fausadal og Liabygda.

Av Norddal kommune: Brukene Lingås gnr. 2/1,2,6 og Muriås 3/1. Ellers hele kommunen med unntak av Valldal opp til Furneset.

Av Stordal kommune: Hele kommunen med unntak av strekningen fra Stordal sentrum til Vad bru.

Av Rauma kommune: Strekningen fra Foss til Oppland grense.

Av Molde kommune: Sekken.

Av Nettet kommune: Eikesdal og sidene av Eikesdalsvatnet.

Av Rindal kommune: Romundstadbygda. Grønlifeltet overfor Grønli. Fjellet og brukene øst for Halgunset (gnr. 49). Rørdalen. Bruket Fossdal gnr. 62/3.

Av Sunndal kommune: Brukene Jenstad, Hafsås og Svisdal.

Av Surnadal kommune: Bøverdalen ned til og med Myrholt.

Av Gjemnes kommune: Osmarka og Brakstadbygda.

Sør-Trøndelag:

Røros, Tydal og Oppdal kommune.

Av Holtålen kommune: Aunegrenda, garden Stor-Olagården og gamle Ålen herred.

Av Rennebu kommune: Nerskogen og alle bruk ovenfor Skjeppehaug. Meås gnr. 152.

Av Midtre Gauldal kommune: Budalen og Haukas dalføre i Soknedal sør for Økdal og Bjerkenes.

Av Selbu kommune: Nekåbjørgen og Flora.

Nord-Trøndelag:

Røyrvik, Lierne, Leka og Namsskogan kommune.

Av Meråker kommune: Torsbjørkdalen overfor Tømmeråseggen, Stordalen t.o.m. Øian, Teveldalen t.o.m. Tovmodalen, Bjørkslettet og Fersdalen.

Sone 4

Sone 4 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Nordland:

Hele fylket.

Troms:

Hele fylket unntatt områdene i sone 5.

Sone 5

Sone 5 for distriktstilskudd kjøtt omfatter produsenter i de nedenfor nevnte fylker, kommuner eller deler av kommuner.

Troms:

Karlsøy, Lyngen, Storfjord, Kåfjord, Skjervøy, Nordreisa og Kvænangen kommune.

Av Tromsø kommune: Ullsfjord og Aldervik og øyene Vengsøya, Musvær, Risøy og Sandøya. Kommunens del av Rebbenesøy, Ringvassøy og Renøy.

Av Balsfjord kommune: Lakselvdalen. Tamokdalen. (Tilskuddsgrensa sørover er satt ved kommunegrensa til Målselv, og tilskuddsgrensa nordover er satt nederst i dalen i et område uten bebyggelse.)

Finnmark:

Hele fylket.